

KURIKULUM

Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG za pedagošku godinu 2019./2020.

Voditeljica Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG
Snježana Pirkić, prof.

Ravnateljica Poliklinike SUVAG
doc. dr. sc. Katarina Pavičić Dokoza

TABLICA SADRŽAJA

1. UVOD.....	4
1.1. NAŠA MISIJA	4
1.2. NAŠA VIZIJA	4
1.3. PROGRAM VRTIĆA	4
1.4. SLUŠNO-GOVORNO OŠTEĆENJE	5
1.5. GOVORNO-JEZIČNI POREMEĆAJI	5
2. KOMPLEKSNI REHABILITACIJSKO-EDUKACIJSKI PROGRAM (VERBOTONALNI MODEL).....	6
2.1. CILJEVI UČENJA PO DOBNIM SKUPINAMA	7
2.1.1. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, srednja dobna skupina	7
2.1.2. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina	10
2.1.3. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, mlađa dobna skupina	15
2.1.4. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, srednja dobna skupina	19
2.1.5. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, starija dobna skupina	24
2.2. STIMULACIJE POKRETEM.....	30
2.2.1. Stimulacije pokretom za mlađu dobnu skupinu	30
2.2.2. Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu	32
2.2.3. Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu	34
2.3. GLAZBENE STIMULACIJE	36
2.3.1. Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu	36
2.3.2. Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu	37
2.3.3. Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu	38
3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE	39
3.1. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA MLAĐU DOBNU SKUPINU	39
3.2. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA SREDNJU DOBNU SKUPINU	41
3.3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE ZA STARIJU DOBNU SKUPINU.....	44
4. DODATNE AKTIVNOSTI.....	47
4.1. POZDRAV PRIRODI	47
4.2. SPORTSKI PROGRAM	49
4.3. EKO PROGRAM	51
4.4. LIKOVNI PROGRAM	53
4.5. DIJETE I KNJIGA	55
4.6. DOKUMENTIRANJE	58
5. PROJEKTI.....	60
5.1. GLAZBENO-SCENSKE AKTIVNOSTI UNUTAR USTANOVE	60
5.2. GLAZBENO – SCENSKI NASTUPI IZVAN USTANOVE	62
5.3. PSIHODRAMSKE GRUPE ZA DJECU.....	64
5.4. GRUPA PODRŠKE ZA RODITELJE DJECE ZAHTJEVNIM RAZVOJNIH POTREBA	65
5.5. TRENING S AGRESIVNOM DJECOM.....	66
5.6. VERBOTONALNI TABLET	67
5.7. E-VRTIĆ.....	68
6. PREVENTIVNI PROGRAMI.....	69
6.1. PREVENTIVNI PROGRAM DANAS JEDEM DUGU	69
6.2. PREVENTIVNI PROGRAM DVA DANA BEZ EKRANA.....	70
6.3. PREVENTIVNI PROGRAM IGRAJUĆI SE RASTEMO ZAJEDNO.....	71
6.4. PREVENTIVNI PROGRAM ZA NADARENU I/ILI TALENTIRANU DJECU PROFESOR BALTAZAR	72
6.5. PREVENTIVNI PROGRAM ZA POVEĆANJE SPREMNOSTI ZA ŠKOLU NA KORAK DO ŠKOLE	73
6.6. PREVENTIVNI PROGRAM RASTIMO ZAJEDNO PLUS.....	74
6.7. PREVENTIVNI PROGRAM VOLONTIRANJE.....	75

Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG

Dječji vrtić Poliklinike SUVAG

ADRESA: Ulica Kneza Ljudevita Posavskog 10, 10000 Zagreb

E-MAIL: zagreb@suvag.hr

URL: www.suvag.hr

TEL: +385 (0)1 4629 600

FAX: +385 (0)1 4655 166

MATIČNI BROJ: 3280861

OIB: 88696689887

Ravnateljica Poliklinike SUVAG: doc. dr. sc. Katarina Pavičić Dokoza

Voditeljica vrtića Poliklinike SUVAG: Snježana Pirkić, prof

1. UVOD

1.1. Naša misija

Dječji vrtić Poliklinike SUVAG ostvaruje odgojno-obrazovno-rehabilitacijske programe namijenjene djeci s oštećenjem sluha i djeci s govorno-jezičnim poremećajima. Dio je zdravstvene ustanove, Poliklinike SUVAG, čija je osnovna zadaća, svojim multidisciplinarnim pristupom dijagnostici te kompleksnim rehabilitacijsko-edukacijskim programima, provoditi rehabilitaciju slušanja, jezika i govora djece, njihovu pripremu za integraciju u redovne vrtiće, osnovne škole i zajedničke aktivnosti s drugom djecom, te osigurati sveukupnu zaštitu i očuvanje zdravlja.

Vjerni vlastitoj tradiciji i specifičnostima, ali uvijek otvoreni prema novim izazovima i idejama, misija nam je zadovoljiti potrebe svakog djeteta i prilagoditi mu se ponaosob, uključujući i različitostima u načinu učenja. Dječji vrtić Poliklinike SUVAG je mjesto gdje dijete, uz dobru motivaciju, može ostvariti maksimum svojih potencijala u sposobnostima i znanjima.

1.2. Naša vizija

Vizija našeg kurikuluma usko je prožeta elementima verbotonalne teorije i prakse, u čijem je središtu uvijek čovjek kao cijelovo biće i njegovo aktivno sudjelovanje u vlastitoj rehabilitaciji slušanja, jezika i govora. Pristupajući svakom djetetu s uvažavanjem njegovih razvojnih i individualnih potreba, stvara se okruženje koje je fleksibilno, pogoduje učenju i osigurava kvalitetu cjelokupnog boravka u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

Globalni cilj nam je uspješni razvoj djetetove gorovne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju, u suradnji s roditeljima kao partnerima.

1.3. Program vrtića

Kompleksni rehabilitacijsko-edukacijski program objedinjuje rehabilitaciju, odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi. U našem vrtiću, odgojno-obrazovni program redovnih vrtića prilagođen je slušnim i jezično-govornim mogućnostima djece, a rehabilitacija slušanja, jezika i govora ostvaruje se po načelima verbotonalne metode. U kompleksni rehabilitacijski program uključeni su i posebni verbotonalni postupci fonetske ritmike, koju čine stimulacije pokretom i glazbene stimulacije. Uz grupni rad, dijete pohađa i individualnu rehabilitaciju, koju provodi individualni terapeut-audiorehabilitator, odnosno, logoped. Odlika ovog programa je timski rad. Odgoj, obrazovanje i rehabilitacija se isprepliću i nadopunjaju, a temelje se na zasadama verbotonalne metode.

Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu sa slušnim i/ili govorno-jezičnim poremećajima sveobuhvatan je program, koji uz rehabilitaciju slušanja, jezika i govora, uključuje i različite rehabilitacijske te odgojno-obrazovne postupke i tako pozitivno djeluje na cjelokupni psihofizički razvoj djeteta.

Svakodnevni kompleksni odgojno-obrazovni program (6 i 10 - satni) prožet je rehabilitacijskim elementima i obogaćen specifičnim pokretno-plesnim i glazbenim aktivnostima prema verbotonalnom modelu. U okviru kompleksnog rehabilitacijskog postupka provodi se individualna terapija i slušno govorna rehabilitacija, a djeca s utjecajnim motoričkim teškoćama uključuju se u medicinsku gimnastiku. Programi se provode uz upotrebu verbotonalne elektroakustičke opreme.

1.4. Slušno-govorno oštećenje

Dijete s oštećenjem sluha u svom razvoju podliježe svim biološkim, psihološkim i općim razvojnim zakonitostima, kao i čujuće dijete. Ipak, oštećenje slušnog perceptivnog kanala djeluje na čitavu perceptivno-motoričku organizaciju i time utječe na cijelokupni razvoj djeteta, od načina otkrivanja i doživljavanja vanjskog svijeta, razvoja mišljenja, kontrole ponašanja do komunikacije s okolinom.

Oštećenje sluha definira se kao nemogućnost ili smanjena mogućnost primanja i provođenja zvučnih podražaja. Težina i opseg posljedica oštećenja sluha ovisi o vremenu nastanka, vrsti i jačini oštećenja, o psihofizičkoj strukturi osobe i utjecaju socijalne sredine; prva i osnovna posljedica oštećenja sluha nastaje na planu rekognicije (sposobnosti razaznavanja zvučnih podražaja). Ako je oštećenje sluha nastupilo prije početka razvoja govora (prelingvalna teška nagluhost i gluhoća) problem postaje osobito složen, jer bez slušanja nema niti razvoja govora. Zbog toga je od iznimne važnosti rano otkrivanje slušnog oštećenja, kako bi se adekvatnim rehabilitacijsko-edukacijskim postupcima smanjile negativne posljedice na svim područjima djetetovog razvoja.

1.5. Govorno-jezični poremećaji

Program kompleksne rehabilitacije u Dječjem Vrtiću Poliklinike SUVAG namijenjen je djeci dobi od tri godine do polaska u školu, čije teškoće u području gorovne komunikacije značajno otežavaju pohađanje redovitih odgojno-obrazovnih programa. Obuhvaćena su djeca čije teškoće nisu uzrokovane sniženim neverbalnim intelektualnim sposobnostima, već čimbenicima različitih etiologija koji nastupaju u prenatalnom, perinatalnom i postnatalnom razdoblju te ometaju uredan razvoj slušanja i govora što podrazumijeva sveukupnu realizaciju općih i jezičnih znanja te komunikacijskih vještina čovjeka. U djece korisnika našeg programa navedeno se očituje u kašnjenju i /ili atipičnom razvoju slušanja i govora, a za posljedicu ima značajne teškoće u verbalnom razumijevanju i proizvodnji uz tipičan komunikacijski razvoj.

2. KOMPLEKSNI REHABILITACIJSKO-EDUKACIJSKI PROGRAM (VERBOTONALNI MODEL)

Naziv programa	Program odgojno obrazovnog rada za djecu oštećena sluha i/ili govora – Verbotonalni model pri Poliklinici SUVAG, Zagreb.
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i gorvne komunikacije, te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju temelj za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha i/ili govora.
Nositelji programa	Voditelji skupina. Fonetski ritmičari i fonetski muzičari. Stručni tim.
Način ostvarivanja programa	Poludnevni i cijelodnevni kompleksni rehabilitacijski postupak, koji obuhvaća odgojno obrazovne postupke i rehabilitaciju djece s oštećenjem sluha i djece s govorno-jezičnim poremećajima.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine 2019./2020.
Način vrednovanja	Trajno praćenje napredovanja djece oštećena sluha i/ili govora i pisanje nalaza i mišljenja. Pisanje dnevnih, mjesečnih, polugodišnjih i godišnjih izvještaja, s ciljem valorizacije programa.

2.1. Ciljevi učenja po dobnim skupinama

2.1.1. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, srednja dobra skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu s oštećenjem sluha, srednja dobra skupina	
Namjena programa	<p>Kompleksni rehabilitacijski postupak u Dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG u svrhu rehabilitacije, odgoja i obrazovanja djece s oštećenjem sluha predškolske dobi.</p> <p>Razvoj kompetencija za nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima, kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha.</p>	
Nositelji programa	Voditelj skupine: Anita Sajko.	
Način ostvarivanja programa		
Praktično-osobno područje	Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Poticanje na samostalno zadovoljavanje osnovnih bioloških potreba.</p> <p>Uočavanje mogućih opasnih situacija i učenje pravilnih reakcija na njih.</p> <p>Poticanje djeteta na izjašnjavanje o situacijama fizičke neugode.</p> <p>Sudjelovanje u zajedničkim igrama i razvoj empatije.</p> <p>Uspješno usklađivanje vlastitih ciljeva sa zahtjevima.</p>
Društveno-emocionalno područje	Osnove emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijanje osjećaja samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.</p> <p>Zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, ljubavlju i razvijanje povjerenja u svoju okolinu.</p> <p>Poticanje na razumijevanje vlastitih emocija te emocija drugih.</p> <p>Razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa u dječjoj zajedničkoj igri i skupini.</p> <p>Jačanje emocionalne veze s drugom djecom, rehabilitatorom i grupom te želje za druženjem.</p> <p>Razvijanje sposobnosti regulacije vlastitih impulzivnih reakcija: shvaćanje da mnoge želje ne mogu biti ostvarene; shvaćanje opasnosti pojedinih impulzivnih reakcija.</p>

	<p>Suradnja s roditeljima</p>	<p>Prihvaćanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovito); - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije); - na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom. <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
<p>Društveno-spozajno područje</p>	<p>Upoznavanje okoline</p>	<p>Razvijanje pravilnog odnosa prema igračkama i osobnim stvarima.</p> <p>Prepoznati i imenovati članove obitelji na fotografijama.</p> <p>Razlikovati osnovne položaje u prostoru.</p> <p>Upoznavanje sa shemom tijela.</p> <p>Percipiranje količine: puno, malo, ništa, jedan.</p> <p>Percipiranje veličine: veliko i malo.</p> <p>Opažanje sličnosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Razvijanje kulturno-higijenskih navika i samostalnosti pri izvršavanju.</p> <p>Razlikovati osnovne boje i sortirati po boji i obliku.</p> <p>Zapažanje promjena vezanih uz doba dana, godišnja doba i vremenske prilike.</p> <p>Podržavati dječji osjećaj sigurnosti i zadovoljstva u skupini i okolini.</p>
	<p>Razvoj slušanja i govora</p>	<p>Buđenje slušne pažnje, poticanje radoznalosti za otkrivanjem zvuka kroz: osluškivanje različitih zvukova u prostoru, primjećivanje i osluškivanje kvaliteta vlastitog glasa kao i glasova drugih ljudi.</p> <p>Stimuliranje ostalih osjetilnih modaliteta koji čine osjet za percepцију prostora (spaciocepcija).</p> <p>Poticanje i razvoj preverbalne komunikacije kroz tjelesno-afektivne i situacijsko-pokretne igre (razbrbljavanje djece u 6 predgovornih faza: krik, poetska raspoloženja, afektivni izraz, igra govornim organima, komunikacija glasom, govorna raspoloženja).</p> <p>Uvođenje u govor.</p> <p>Poticanje na korištenje usvojenih govornih struktura putem dramatizacije.</p> <p>Razvijanje sposobnosti zadržavanja pažnje.</p>

Tjelesno-zdravstveno područje	<p>Podržavanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika kretanja, mikro i makromotorike ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p> <p>Slobodno vrijeme i stvaralačko područje.</p> <p>Razvijanje radoznalosti i interesa za igru.</p> <p>Razvijanje kreativnosti i osjećaja za lijepo, uredno, te sustavnosti i dosljednosti.</p> <p>Poticanje na slobodno izražavanje kroz uporabu različitih likovno-tehničkih materijala.</p> <p>Razvijanje osjetljivosti za likovni materijal i sredstva.</p> <p>Razvijanje sposobnosti likovnog izražavanja.</p> <p>Razvijanje pozitivnog odnosa prema svojem i tuđem radu.</p>
Radno-proizvodno područje	<p>Uočavanje različitih opasnih radnji i situacija (kod manipulacije predmetima).</p> <p>Razvijanje radnih navika (pomoć pri pospremanju radnog materijala).</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom cijele pedagoške godine.</p>
Način vrednovanja	<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.</p>

2.1.2. Ciljevi učenja za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu s oštećenjem sluha, starija dobna skupina	
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i govorne komunikacije te razvoj kompetencija, koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s oštećenjem sluha.	
Nositelji programa	Voditelj skupine: Dragica Ivančić.	
Način ostvarivanja programa		
Praktično-osobno područje	Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjerno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cijelovitom razvoju.</p> <p>Osnovni oblik rada u svim razvojnim područjima je igra, izvor svih doživljaja i osnovno polazište svake komunikacije.</p> <p>Stjecanje samostalnosti u brizi o sebi, svojim osobnim stvarima, o zajedničkim prostorima, zajedničkim igračkama.</p> <p>Uvažavati drugu djecu, njihove želje, njihove mogućnosti u radu.</p> <p>Kulturno-higijenske navike potpuno osvijestiti i ugraditi ih u svoje svakodnevno ponašanje.</p> <p>Svakodnevno pratiti zdravstveno stanje djece i voditi evidenciju oboljelih, voditi brigu o zdravoj raznolikoj i pravilnoj prehrani.</p>
Društveno-emocionalno	Osnove emocionalne i socijalne potrebe	<p>Razvijati vjeru u sebe i svoje mogućnosti, osnaživati vlastite kompetencije.</p> <p>Upoznati samoga sebe, svoje reakcije, svoje emocije u različitim situacijama.</p> <p>Razvijati kontrolu vlastitih impulzivnih reakcija (dogovor u igri, donošenje pravednih odluka, rješavanje problema na obostrano zadovoljstvo, poštivanje i uvažavanje tuđeg mišljenja, poštivanje svoje ali i tuđe imovine, uvažavanje tuđih emocija).</p> <p>U sve oblike svog ponašanja ugrađivati priznate i prihvatljive odgojne kvalitete. Širiti svoje komunikacijske vještine i sposobnosti, otvarati se novim osobama, novim situacijama bez straha.</p>

područje	<p>Prihvaćanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnog partnera u procesu rehabilitacije, edukacije i odgoja djeteta.</p> <p>U direktnim kontaktima uvesti roditelja u plan i program rada i način njegove realizacije.</p> <p>Razvijati kvalitetan odnos rehabilitator-roditelj i to informirajući roditelja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dnevno (kratko i jezgrovit) - tjedno – održavanjem pedagoško-savjetodavnog rada (davanjem iscrpnih informacija o mogućnostima djeteta i tijeku rehabilitacije). <p>Suradnja s roditeljima</p> <p>Na roditeljskim sastancima sa trenutnom ili ciljanom problematikom.</p> <p>Na radionicama roditelje direktno uključiti u uređenju naše sobe, naših hodnika i okoliša.</p> <p>Prisustvovati će grupnim aktivnostima po dogovoru da svoje dijete upoznaju u direktnom radu i uvjere se u njegove stvarne mogućnosti. Na izlascima, izletima, posjetima kinu, kazalištu, muzeju da upoznaju djecu u svim situacijama, da zadovolji ljudsku potrebu za lijepim, za druženjem, za drugačijim.</p> <p>Pomoći roditelju da istinski prihvati svoje dijete i razvije svijest i vjeru u njegove potencijale i mogućnosti.</p>
	<p>Uklopiti se u život u radnoj sredini, upoznati prostore vrtića, djecu, rehabilitatore i drugo osoblje.</p> <p>Svakodnevno čuvati i spremati rehabilitacijsko-didaktičke materijale, igračke, posebno elektro-akustičku opremu kao i osobna slušna pomagala ili umjetnu pužnicu.</p> <p>Upoznati sve osobe u obitelji i njihove međusobne odnose, sam dom i njegove sadržaje. Upoznati ulicu i kvart u kojem dijete živi i naučiti adresu stanovanja.</p> <p>Posebno upoznati opasnosti u prometu, naučiti biti sudionik u prometu.</p>
	<p>Obilježavati i imenovati prigodne datume u obitelji i šire, prigodne blagdane.</p> <p>Živjeti u prirodi, osvijestiti vezu čovjeka i prirode, upoznati godišnja doba i promjene koje sa sobom donose.</p> <p>Upoznati i životinjski svijet oko nas i vezu čovjeka i tog svijeta.</p> <p>Razvijati ljubav prema životinjama i razvijati svijest o čuvanju prirode.</p> <p>Upoznati štetna ponašanja čovjeka u prirodi.</p>
	<p>Razvoj slušanja i</p>

	govora	<p>Osvještavanje i razvoj slušanja i kontinuirano širenje slušne pažnje. Razvijati slušanje u bučnjim uvjetima i hodniku, blagovaoni, ulici , parku – razvoj selektivnog slušanja.</p> <p>Ciljanom motivacijom pojačavati slušnu osjetljivost i mentalnu znatiželju. Održavati radoznalost za upoznavanjem i identifikacijom nepoznatih i novih zvukova iz neposredne okoline i šireg okruženja.</p> <p>Polisenzoričnošću obogaćivati izričaj rehabilitatora i doživljaj djeteta.</p> <p>Poticati i oblikovati djeće govorno-jezično izražavanje, razumijevanje i memoriranje.</p> <p>Dobrim slušanjem uočavati greške u ekspresiji i korigirati ih.</p> <p>Razvijati razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevnim događajima i obrađenim sadržajima.</p> <p>Širiti razumijevanje jednostavnih i višestrukih nalogu u ciljano obrađenim i spontanim situacijama.</p> <p>Razvijati govorno-jezično izražavanje ovisno o osobnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranjem kraćih i dužih rečenica pri imenovanju predmeta, osoba, pojave ili opisivanju osobnih doživljaja; - širenjem vokabulara i njegovog ugrađivanja u aktivan govor - osvještavanjem potrebnih gramatičkih formi i njihove aktivne upotrebe; - poticanjem dijaloske forme govora, razvijanjem monologa i naracije općenito - razvijanjem zaključivanja i konkretnog mišljenja, poticati razumijevanje svih sadržaja, povezivati nepoznato sa već naučenim i tako olakšati učenje novih pojmova ili govornih formi. <p>Skratiti vrijeme procesiranja – percepcije, pogotovo nepoznatih sadržaja i ubrzavati recepciju,odnosno mogućnost odgovora u što kraćem vremenu.</p>
Društveno – spoznajno područje	Predškola	<p>Poticanje optimalnoga razvoja na svim područjima psihofizičkoga razvoja, s posebnim naglaskom na predvještine čitanja i pisanja.</p> <p>Poticati, izazivati i održavati pokretljivost artikulatora i facialne mimike.</p> <p>Razvijati disanje u službi fonacije i govora.</p> <p>Razvijati i održavati pokretljivost šake raznim aktivnostima: modeliranja, slikanja, crtanja, manipuliranja raznim igračkama.</p> <p>Razvijati pažnju i usredotočenost na sadržaj rada.</p> <p>Razvoj vizualne percepcije i uočavanje odnosa: dio-cjelina.</p> <p>Razvijati grafomotoričke vještine (pravilan hват оловке, kretanje olovke unutar zadanih linija, optimalan trag olovke na papiru, orientacija na papiru, pratiti smjer pisanja).</p> <p>Razvijati i osvijestiti fonematski sluh (izdvajanje prvog i zadnjeg glasa u riječi).</p>

	<p>Prepoznavanje velikih tiskanih slova i pisanja prvih uzvika, usklika, kratkih riječi i kratkih rečenica.</p> <p>Osvještavanje sinteze i analize, kako bi se djeci olakšalo početno čitanje i pisanje.</p> <p>Razumijevanje interpunkcije i doživljaj razmaka (pauze) kao ravnopravnog znaka.</p>
<p>Matematičke predodžbe</p>	<p>Poticati djecu na promatranje uže i šire, žive i nežive prirode.</p> <p>Manipulirati i igrati se raznim predmetima prirodnog i industrijskog podrijetla.</p> <p>Uočavati zajedničke karakteristike predmeta oko sebe: boju, veličinu, oblik, teksturu.</p> <p>Uočavati njihovu brojnost, njihov međuodnos u prostoru, njihov redoslijed.</p> <p>Sistematizirati svoja zapažanja i konkretne doživljaje, oblikovati matematičke pojmove i početi razvijati matematičko mišljenje.</p> <p>Razvijati znanja o skupovima-količinama koje ćemo imenovati pripadajućim brojem i označiti taj broj znamenkom.</p> <p>Uspoređivati količinu do 10 i naučiti logički brojati i brojati unazad.</p> <p>Usvojiti simbole <, =, >, percipirati prethodnika i sljedbenika zadanog broja.</p> <p>Prepoznati osnovne geometrijske likove, sami kreirati razne oblike.</p> <p>Upoznati prostorne i vremenske odnose.</p>
<p>Tjelesno-zdravstveno područje</p>	<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvoj opće motorike tijela, ovisno o individualnoj mogućnosti djece.</p> <p>Proživjeti i osvijestiti napetost cijelog tijela i pojedinih dijelova tijela poticanjem svih oblika kretanja u zatvorenim prostorima i na otvorenom.</p> <p>Svakodnevno uživati u igrama loptom, raznim pokretnim igrama, natjecateljskim individualnim i timskim igrama.</p> <p>Aktivno sudjelovati u realizaciji raznih koreografija prilikom obilježavanja blagdana ili važnih datuma.</p>
<p>Slobodno vrijeme i stvaralačko područje</p>	<p>Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.</p> <p>Organizirani boravak s drugim dobним skupinama – socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.</p> <p>Poticanje namjernog i istraživačkog spoznавanja okoline.</p> <p>Poticati samostalni izbor aktivnosti (igre) i didaktičke opreme (igračaka) da pomognemo osobni dječji izraz i potaknemo njegovu kreativnost.</p> <p>Poticati dječje imitativne igre i mogućnost njihove transformacije.</p>

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	<p>Podržavamo polisenzoričnost dječjeg izraza, življenje različitih osobnih emocija i oblikovanje svojih ideja.</p> <p>Razvijati svijest o lijepom i njegovati osobni estetski izraz.</p> <p>Stvaralačko izražavanje poticati putem likovne umjetnosti, glazbe, plesa, raznih dramatizacija i igrokaza.</p>
Radno-proizvodno područje	<p>Poticati dječju organiziranost i urednost u baratanju s osobnim stvarima kod kuće ili osobnim i zajedničkim stvarima u vrtiću.</p> <p>Kontinuirano uređivati svoj radni prostor i zajednički prostor vrtića poštujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> - godišnja doba - prigodne datume - blagdane - osobne doživljaje. <p>Sudjelovati u gradskim događanjima i pokazati svoje mogućnosti, te predstaviti svoje radove i koreografije na sportskim natjecanjima, raznim priredbama i izložbama.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.</p>

2.1.3. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, mlađa dobra skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, mlađa dobra skupina	
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova gorovne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s govorno jezičnim poremećajima.	
Nositelji programa	Voditelji skupina: Lea Rubinić, Renata Rusak.	
Način ostvarivanja programa		
Praktično-osobno područje	Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjerno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cijelovitom razvoju.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, različitih mogućnosti i sposobnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti – razvijanje interesa za vlastito tijelo i njegovo funkcioniranje (samostalnost u hranjenju i higijeni, a djelomično i u odjevanju).</p>
Društveno-emocionalno područje	Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Poticanje razvoja osobnog identiteta: razvijanje osjećaja samopouzdanja, samopoštovanja i pozitivne slike o sebi.</p> <p>Jačanje osjećaja sigurnosti u novom socijalnom okruženju - zadovoljavanje potrebe za sigurnošću, ljubavlju i razvijanje povjerenja u svoju okolinu.</p> <p>Osvještavanje, razumijevanje vlastitih emocija i razvijanje sposobnosti ukazivanja na iste, te primjećivanje i uvažavanje emocija drugih.</p> <p>Razvijanje pozitivnih socijalnih odnosa u svakodnevnoj komunikaciji, kao i u dječjoj zajedničkoj igri unutar skupine (uvažavanje osjećaja posjedovanja i vlasništva predmeta uz istovremeno poticanje na dijeljenje istih).</p> <p>Razvijanje sposobnosti regulacije vlastitih impulzivnih reakcija - razlikovanje poželjnog od nepoželjnog ponašanja (sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba i želja).</p>
	Suradnja s roditeljima	Prihvatanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.

		<p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima / skrbnicima kako bi informacije o djetetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati.</p> <p>Omogućavanje provođenja vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad) i grupnom rehabilitacijskom procesu, praćenje i sudjelovanje u neposrednome rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drukčijem kontekstu od obiteljskoga.</p> <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik –rehabilitator putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spozajno područje	Upoznavanje okoline	<p>Upoznavanje i privikavanje na novi prostor - snalaženje i savladavanje eventualnih prepreka.</p> <p>Upoznavanje s dnevnim rutinama i rasporedom svakodnevnih aktivnosti.</p> <p>Razvijanje kulturno-higijenskih navika i samostalnosti pri izvršavanju.</p> <p>Razvijanje pravilnog odnosa prema igračkama i osobnim stvarima.</p> <p>Razvijanje vještine predstavljanja i upoznavanja.</p> <p>Osvještavanje pojma obitelji - imenovanje rodbinskih odnosa unutar uže obitelji.</p> <p>Zapažanje promjena vezanih uz doba dana, godišnja doba i vremenske prilike.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja (Dan kruha, Sveti Nikola i dr.) i dječjih rođendana uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p> <p>Stvaranje koncepta nadređene kategorije (upoznavanje s vrstama životinja, hrane, životnih sredina, vozila i dr.).</p>
Matematičke predodžbe		<p>Percipiranje količine: puno, malo, ništa, jedan.</p> <p>Uočavanje osobina predmeta (jednostavni oblici i veličine: veliko - malo, dugačko – kratko, debelo - tanko i sl.).</p> <p>Opažanje sličnosti i različitosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje osnovnih boja.</p> <p>Sortiranje predmeta po boji i obliku, sparivanje prema količini.</p> <p>Osvještavanje koncepta jednostavnog niza.</p> <p>Osvještavanje i usvajanje osnovnih prostornih odnosa: priloga (tu, tamo, daleko, gore, dolje) i prijedloga (u, na, ispod).</p>

	Razvoj slušanja i govora	<p>Uvažavanje svakog oblika iniciranja komunikacije, neovisno o komunikacijskoj funkciji (imperativna, deklarativna) ili komunikacijskom sredstvu (gesta, vokalizacija itd.).</p> <p>Procjena govorno-jezičnog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Razvijanje slušne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja jednostavnih zvučnih, odnosno govornih podražaja – proširivanje kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Usmjeravanje pažnje i usvajanje novih načina zapamćivanja (od dosjećanja do aktivnog zapamćivanja).</p> <p>Razvijanje govorno-jezičnog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima uz pomoć afektivne situacije i unutar konteksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odazivanje na vlastito ime i prepoznavanje imena druge djece; - usvajanje onomatopeja (pravilna artikulacija vokala i izgovor razvojno bliskih logatoma jednostavne strukture); - strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba; - osvještavanje izražavanja u I. licu (ja); - poticanje verbalizacije zahtjeva i osjećaja. <p>Strukturiranje i automatizacija uporabe jednostavnih gramatičkih struktura u obliku jednostavnih rečenica (subjekt+predikat+objekt);</p> <ul style="list-style-type: none"> - usvajanje monološke i grupne forme govora (samostalno i simultano recitiranje i pjevanje) s naglaskom na suprasegmentalnim obilježjima govora; - podržavanje jednostavnih narativnih oblika (jednostavne izravne forme – označavanje lika i događaja).
Tjelesno-zdravstveno područje		<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p> <p>Upoznavanje sa shemom tijela - koordinacija tijela u prostoru.</p> <p>Osvještavanje koncepta kretanja i mirovanja.</p> <p>Razlikovanje slobodnog i ritmičkog kretanja.</p> <p>Razlikovanje stupnjeva napetosti tijela (opušteno – napeto).</p> <p>Osvještavanje i usvajanje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – upoznavanje s ponuđenim sredstvima, obogaćivanje senzomotornog razvoja (osvještavanje i usvajanje različitih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja).</p>

Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	<p>Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.</p> <p>Organizirani boravak s drugim dobnim skupinama - socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.</p> <p>Poticanje radoznalosti i interesa za igru.</p> <p>Poticanje postojećih oblika igara (funkcionalna i konstruktivna igra) te osiguravanje uvjeta za postizanje više razvojne razine igre (jednostavna simbolička igra – igra pretvaranja).</p> <p>Podizanje društvene razine igre – od promatranja i samostalne igre prema usporednoj i jednostavnoj socijalnoj.</p>
Radno-proizvodno područje	<p>Poticanje interesa i uživanje u likovnim aktivnostima.</p> <p>Razgovor o crtežu – pridavanje značenja slučajno prikazane stvarnosti (imenovanje nacrtanog).</p> <p>Poticanje eksperimentiranja bojom i različitim materijalima.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.</p>

2.1.4. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, srednja dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, srednja dobna skupina		
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i gorovne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s govorno-jezičnim poremećajima.		
Nositelji programa	Voditelji skupina: Mirjana Brtka, Martina Canjuga, Ivona Ištvanić, Dragana Peršić, Ksenija Petković.		
Način ostvarivanja programa			
Praktično- osobno područje	Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	Uočavanje i primjerno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cijelovitom razvoju. Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, individualnih ritmova i različitih mogućnosti i sposobnosti djece. Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti – osnaživanje osjećaja kompetentnosti u aktivnostima zadovoljavanja osnovnih kulturno-higijenskih potreba (potpuna samostalnost u hranjenju, higijeni i odijevanju).	
Društveno- emocionalno područje	Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	Razvijanje pojma o sebi i samovrednovanje – podizanje svijesti o vlastitim sposobnostima i poticanje na stvaranje pozitivne slike o sebi. Jačanje socio-emocionalnih veza unutar skupine – poticanje razvoja tolerancije, prihvaćanja različitosti, međusobnog uvažavanja i ublažavanje/eliminiranje neprimjerenih oblika uspoređivanja (hvalisanje, podsmjehivanje i sl.). Poticanje na prepoznavanje i izražavanje svojih, ali i tuđih emocija te ublažavanje burnih emocionalnih reakcija (kontrola impulzivnosti, alternativna rješenja za izražavanje emocija, nadilaženje egocentrčnosti). Razvijanje sposobnosti regulacije vlastitih impulzivnih reakcija – razlikovanje poželjnog od nepoželjnog ponašanja (sposobnost privremene odgode zadovoljavanja svojih potreba i želja). Jačanje socijalne kompetentnosti djeteta – usmjerenje na interakciju s vršnjacima. Učenje kulturnog ophođenja u svim svakodnevnim situacijama.	
	Suradnja s		

	roditeljima	<p>Prihvaćanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima / skrbnicima kako bi informacije o djetetu mogле nesmetano i dvosmjerno cirkulirati.</p> <p>Omogućavanje provođenja vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad) i grupnom rehabilitacijskom procesu, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednome rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drukčijem kontekstu od obiteljskoga.</p> <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik –rehabilitator putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje permanentno informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spozajno područje	Upoznavanje okoline	<p>Poštivanje rasporeda dnevnih rutina i svakodnevnih aktivnosti.</p> <p>Čuvanje prostora u kojem se boravi te svakodnevno pospremanje didaktičko-reabilitacijskog materijala i igračaka, kao i sobe dnevnog boravka.</p> <p>Širenje pojma obitelji – razumijevanje i imenovanje rodbinskih odnosa unutar uže i šire obitelji.</p> <p>Uočavanje razlika po spolu.</p> <p>Promatranje okoline i praćenje promjena u prirodi – imenovanje godišnjih doba, utvrđivanje slijeda i usvajanje osnovnih karakteristika svakog te razumijevanje utjecaja na život i rad ljudi.</p> <p>Razumijevanje koncepta nadređene kategorije i imenovanje podređenih pojmova za predmete i bića iz neposredne okoline (vrste životinja, hrane, životnih sredina, vozila itd.).</p> <p>Razrada teme životne sredine (život u gradu, na selu i sl.).</p> <p>Imenovanje i razumijevanje funkcija različitih životnih prostora.</p> <p>Uvođenje kategorije zanimanja (imenovanje zanimanja, pribora za rad i uočavanje djelatnosti).</p> <p>Upoznavanje osnovnih pravila prometnog odgoja, kulturno ponašanje u korištenju istih i pažljivo sudjelovanju u prometu.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja (Dan kruha, Sveti Nikola i sl.) i dječjih rođendana uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p>
Društveno-	Razvoj slušanja i	Poticanje razvoja različitih komunikacijskih oblika – obogaćivanje verbalnih oblika

spozajno područje	<p>govora</p> <p>imperativne funkcije i potkrjepljivanje verbalne komunikacije u deklarativne svrhe.</p> <p>Poštivanje komunikacijskog partnera i uvažavanje pravila konverzacijskih razmjena.</p> <p>Procjena jezično-govornog razumijevanja i izražavanja.</p> <p>Održavanje i produžavanje pažnje pri zadacima aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Osvještavanje raznovrsnih tehnika usvajanja, zadržavanja i korištenja informacija – dominiranje aktivnog zapamćivanja uz razvijanje mnemoničkih strategija (ponavljanje i sl.).</p> <p>Daljnje razvijanje slušne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja zvukova (međusobno razlikovanje jednostavnih ritmova i melodija) i govornih podražaja – daljnje proširivanje kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Poticanje razvoja razumijevanja jednostavnih i dvostrukih naloga te razumijevanja pitanja s upitnom riječi (tko, što, gdje, koliko).</p> <p>Razvijanje sposobnosti uočavanja uzročno-posljedičnih veza (razumijevanje konkretnih situacija i zapleta kraćih priča).</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima uz pomoć afektivne situacije i unutar konteksta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba; -osvještavanje uporabe osobnih i posvojnih zamjenica; -poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja i mišljenja; -automatizacija uporabe jednostavnih gramatičkih struktura u obliku jednostavnih rečenica (subjekt+predikat+objekt) te proširivanje jednostavnim sintagmama (pridjev + imenica); -poticanje dijaloške forme govora; -osvještavanje važnosti uporabe prošlog i sadašnjeg glagolskog vremena; -razvijanje narativnih sposobnosti (kratko smisleno prepričavanje proživljenih događaja i obrađenih kratkih priča uz visoko strukturirani podražaj); -razvijanje pripovjedne rečenice (prelazak s razine rečenice na razinu diskursa) uz poštivanje slijeda događaja; -poticanje korištenja usvojenih govornih struktura kroz dramatizaciju. <p>Širenje ekspresivnog i receptivnog vokabulara.</p>
Matematičke predodžbe Matematičke predodžbe	<p>Učvršćivati i proširivati znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 5 elemenata (pojam broja / količine).</p> <p>Skup od 5 elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje skupa (grafički prikaz i primjena matematičkih znakova); - rastavljanje skupova na podskupove; - formiranje skupova prema zajedničkim karakteristikama (boja, oblik, veličina, vrsta). <p>Usporedba skupova prema količini (razumijevanje odnosa više, manje, jednako). Memoriranje naziva brojeva u odgovarajućem brojevnom nizu i prebrojavanje (konkretnih, ali i apstraktnih elemenata).</p>

	<p>Razlikovanje i imenovanje šireg spektra boja.</p> <p>Nizanje elemenata prema određenom kriteriju, razumijevanje i nastavljanje kombiniranog niza (uočavanje redoslijeda).</p> <p>Imenovanje sličnosti i različitosti među predmetima i pojavama.</p> <p>Aktivno korištenje pojmove osnovnih prostornih odnosa: priloga (tu, tamo, blizu, daleko, gore, dolje) i prijedloga (u, na, ispod, pokraj, između, ispred, iza) i primjena istih u neposrednom okruženju.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje osnovnih geometrijskih oblika.</p>
Tjelesno-zdravstveno područje	<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p> <p>Razvijanje svijesti o shemi tijela – začeci lateralizacije.</p> <p>Poticanje razvoja koordinacije kombiniranih pokreta (savladavanje zadanog prostornog puta uz obavljanje višestrukih radnji).</p> <p>Razvijanje motoričkih sposobnosti – statičke i dinamičke ravnoteže, usklađenosti pokreta, snage mišića tijela, brzine, fleksibilnosti, preciznosti i izdržljivosti pri izvođenju motoričkih zadataka.</p> <p>Poticanje razvoja koordinacije oko-ruka.</p> <p>Osvještavanje i usvajanje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.</p> <p>Upoznavanje s konceptom natjecateljskih igara (reguliranje reakcija na neuspjeh).</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – upoznavanje s ponuđenim sredstvima, obogaćivanje senzomotornog razvoja.</p>
Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	<p>Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.</p> <p>Organizirani boravak s drugim dobnim skupinama – socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.</p> <p>Poticanje namjernog i istraživačkog spoznavanja okoline ponuđenim didaktičkim materijalima.</p> <p>Podizanje postojećih oblika igara (funkcionalna i konstruktivna igra) na više razvojne razine.</p> <p>Osiguravanje uvjeta za postizanje više razvojne razine igre (od jednostavne simboličke igre prema složeniju: složena socijalna igra pretvaranja, igre s pravilima).</p> <p>Podizanje društvene razine igre – od jednostavne socijalne do komplementarne i uzajamne igre.</p>

Radno-proizvodno područje	Razvijanje likovnih sposobnosti – od slučajnog prikazivanja prema namjernom subjektivnom prikazivanju stvarnosti. Osvještavanje sadržajnih elemenata crteža – poticanje na povezivanje elemenata u cjelinu (razvoj disocijativnih vještina). Upoznavanje s različitim likovnim tehnikama i likovnim sredstvima (vodene boje, tempere, pastele, slano tijesto i sl.).
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i po potrebi modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa. Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl. Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.

2.1.5. Ciljevi učenja za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, starija dobna skupina

Naziv programa	Kompleksni rehabilitacijski postupak za djecu s govorno-jezičnim poremećajima, starija dobna skupina	
Namjena programa	Uspješan razvoj djetetova slušanja i gorovne komunikacije te razvoj kompetencija koje omogućuju nesmetano napredovanje u skladu s djetetovim mogućnostima i pružaju pravu podlogu za kvalitetnu socijalnu adaptaciju i integraciju djece s govorno-jezičnim poremećajima.	
Nositelji programa	Voditelji skupina: Tamara Majsak, Ana-Marija Martinović, Lamia Mladić, Kristina Mršić, Dubravka Mutić, Nikolina Olić, Vera Povše, Iva Sladović, Lucija Šarić, Ilijana Tišljar.	
Način ostvarivanja programa		
Praktično-osobno područje	Osnovne tjelesne i zdravstvene potrebe	<p>Uočavanje i primjerno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta uz osiguravanje potpore njegovu cijelovitom razvoju.</p> <p>Prepoznavanje i zadovoljenje specifičnih potreba, individualnih ritmova i različitih mogućnosti i sposobnosti djece.</p> <p>Poticanje razvoja samostalnosti i neovisnosti – potpuna samostalnost u aktivnostima zadovoljavanja osnovnih kulturno-higijenskih potreba uz kontrolu i poticaje po potrebi.</p> <p>Buđenje svijesti o očuvanju vlastitog zdravlja.</p>
Društveno-emocionalno područje	Osnovne emocionalne i socijalne potrebe	<p>Osnaživanje povjerenja u vlastitu kompetenciju, jačanje samopouzdanja s ciljem samostalnog iniciranja aktivnosti, duže ustrajnosti i bolje djelotvornosti.</p> <p>Razvijanje kompetentnosti za proaktivno i konstruktivno sudjelovanje u užem i širem socijalnom okruženju.</p> <p>Poticanje inicijativnosti i samoorganizacije djeteta u oblikovanju vlastitih aktivnosti kojom se potiče autonomija djeteta, neovisnost, kritičke sposobnosti, samopouzdanje i racionalan pristup životu.</p> <p>Poticanje razvoja empatije – učinkovito upravljanje emocijom, uspješno usklađivanje vlastitih ciljeva i prioriteta sa zahtjevima i sposobnostima vršnjaka.</p> <p>Poticanje na prepoznavanje i izražavanje svojih, ali i tuđih emocija – razvijanje sposobnosti upravljanja sukoba i njihovog konstruktivnog rješavanja.</p> <p>Poticanje na svjesnu kontrolu ponašanja – susprezanje reakcija, planiranje ponašanja.</p>

		Učenje kulturnog ophođenja u svim svakodnevnim situacijama.
	Suradnja s roditeljima	<p>Prihvaćanje i uvažavanje roditelja/skrbnika kao ravnopravnih partnera koji vlastitim pristupom i aktivnim angažmanom osnažuju suradnju, a ujedno i pridonose podizanju kvalitete programa.</p> <p>Osiguravanje izravne, kvalitetne i ohrabrujuće komunikacije s roditeljima/skrbnicima kako bi informacije o djetu mogle nesmetano i dvosmjerno cirkulirati.</p> <p>Omogućavanje provođenja vremena u individualnom (PSIR – pedagoško savjetodavni individualni rad) i grupnom rehabilitacijskom procesu, praćenje i djelatno sudjelovanje u neposrednome rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom procesu te upoznavanje vlastite djece u drukčijem kontekstu od obiteljskoga.</p> <p>Razvijanje kvalitetnog partnerskog odnosa roditelj/skrbnik –rehabilitator putem roditeljskih sastanaka kroz koje se roditelje permanentno informira o rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnom programu koji se provodi u skupini.</p>
Društveno-spozajno područje	Upoznavanje okoline	<p>Čuvanje prostora u kojem se boravi te svakodnevno pospremanje didaktičko-rehabilitacijskog materijala i igračaka, kao i sobe dnevnog boravka.</p> <p>Usvajanje naziva i slijeda dana u tjednu te naznačavanje vremenskog koncepta godine i mjeseca.</p> <p>Ponavljanje i širenje koncepta nadređene kategorije i imenovanje podređenih pojmoveva za predmete i bića iz neposredne okoline (vrste životinja, hrane, životnih sredina, vozila itd.).</p> <p>Razrada teme životne sredine (život u kući, stanu i sl.).</p> <p>Pojmovno razrađivanje životnih prostora.</p> <p>Razrada kategorije zanimanja (imenovanje, razumijevanje opisa poslova) – primjena usvojenog u igram pretvaranja.</p> <p>Snalaženje u prometu: poznavanje pojmoveva (semaforn, zebra, nogostup itd.) te poznavanje osnovnih pravila ponašanja u prometu.</p> <p>Osvještavanje različitosti ljudi s obzirom na spol, izgled, boju kože, vjeru i pozivanje na toleranciju.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja (Dan kruha, Sveti Nikola i sl.) i dječjih rođendana, uz isticanje socijalno poželjnih oblika ponašanja.</p>
	Razvoj slušanja i govora	<p>Podržavanje različitih komunikacijskih oblika uz naglašavanje konverzacijiskih pravila (razumijevanje, pridržavanje i održavanje teme razgovora i poštivanje sugovornikovog vremena).</p> <p>Procjena govorno-jezičnog razumijevanja i izražavanja.</p>

<p>Društveno-spoznajno područje</p>	<p>Razvoj slušanja i govora</p> <p>Održavanje i produžavanje pažnje pri zadacima aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Korištenje raznovrsnih tehnika usvajanja, zadržavanja i uporabe informacija - dominiranje aktivnog zapamćivanja.</p> <p>Daljnje razvijanje služne percepcije, diskriminacije, identifikacije i razumijevanja zvukova (međusobno razlikovanje složenijih ritmova i melodija) i najmanjih sastavnica govornih podražaja (međusobno razlikovanje glasova, slogova i riječi).</p> <p>Razvijanje („opterećivanje“) fonološke petlje s ciljem povećanja kapaciteta radnog pamćenja.</p> <p>Poticanje razvoja razumijevanja višestrukih nalogi te razumijevanja pitanja s upitnom riječi (kakvo, zašto, s kim, s čim i sl.).</p> <p>Prepoznavanje prenesenih i skrivenih značenja, humora i sl.</p> <p>Razumijevanje uzročno-posljedičnih veza u svakodnevним događajima i obrađivanim sadržajima.</p> <p>Razvijanje jezično-govornog izražavanja ovisno o individualnim mogućnostima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - strukturiranje korektnog izgovora riječi pri imenovanju svakodnevnih predmeta, pojava i osoba; - širenje ekspresivnog i receptivnog vokabulara; - osvještavanje uporabe složenijih gramatičkih struktura – razlikovanje duge i kratke množine, nepravilnih oblika deklinacija i konjugacija, ovladavanje sročnosti broja i pridjeva s imenicom, pravilno označavanje roda i broja, ovladavanje jednostavnim glasovnim promjenama; - poticanje verbalizacije zahtjeva, osjećaja, mišljenja, stavova i preferencija; - automatizacija uporabe korektnih gramatičkih struktura u povezanom diskursu - osvještavanje uporabe složenijih sintaktičkih struktura u obliku proširenih rečenica; - poticanje dijaloške forme govora, kao i monološke (prepričavanje i opisivanje); - korištenje prošlog i sadašnjeg glagolskog vremena te poticanje na uporabu budućeg; - razvijanje narativnih sposobnosti (smisleno prepričavanje proživljenih događaja i obrađenih priča uz reduciranje strukturiranih podražaja); - prenošenje apstraktnih događaja u konkretne putem dramatizacije; - samostalno i slobodno kreiranje dijaloških formi u igrama dramatizacije.
<p>Predškola</p>	<p>Poticanje optimalnoga razvoja na svim područjima psihofizičkoga razvoja, s posebnim naglaskom na područja razvoja jezičnih djelatnosti (predvještine čitanja i pisanja), tj. metajezičnih i pomoćnih vještina koji će mu omogućiti uspješnu prilagodbu svim zahtjevima koji ga očekuju s polaskom u školu:</p> <p>a) metajezične vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - raspoznavanje i proizvodnja rime; - raščlamba rečenice na riječi; - slogovna analiza i sinteza; - izdvajanje prvog i zadnjeg glasa; - fonemska analiza i sinteza; - fonološko imenovanje (prepoznavanje velikih tiskanih slova); - fonemska manipulacija.

Društveno-spoznajno područje	Predškola <p>b) pomoćne vještine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijanje grafomotoričkih vještina (pravilan hват оловке, nagib ruke, pritisak pisala o podlogu, fleksibilnost pri izvođenju mikromotoričkih pokreta, bojanje unutar zadanih linija, izvođenje linija različitih kvaliteta i sl.); - izvođenje predvježbi za oblikovanje grafema; - vježbanje vizualne percepcije (raspoznavanje likova, prepoznavanje orientacije, precrtavanje predloška i sl.); - vježbe vizualnog raspoznavanja grafema od ostalog pisanog traga; - orientacija na zadanoj površini i praćenje slijeda (s lijeva na desno); - upamćivanje i samostalno izvođenje grafemskog oblika svojeg imena. <p>Uvježbavanje početnog čitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgradnja vizualnog rječnika; - uvježbavanje globalnog čitanja.
	Matematičke predodžbe <p>Učvršćivati i proširivati znanja o količinskim odnosima u okviru skupa do 10 elemenata.</p> <p>Skup od 10 elemenata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvrđivanje skupa (grafički prikaz i primjena matematičkih znakova); - rastavljanje skupova na podskupove; - formiranje skupova prema zajedničkim karakteristikama (boja, oblik, veličina, vrsta). <p>Usporedba skupova prema količini (uvodenje simbola =, <, >).</p> <p>Globalno zahvaćanje količine (približno određivanje).</p> <p>Razvijanje sposobnosti konzervacije (održavanje količine i broja).</p> <p>Razumijevanje koncepta pribrajanja i izdvajanja.</p> <p>Snalaženje u brojevnom nizu izvan automatiziranog prebrojavanja (brojanje unatrag, brojanje od 2-6 i sl.).</p> <p>Prepoznavanje znamenki – povezivanje znamenki s brojem.</p> <p>Razlikovanje i imenovanje nijansi šireg spektra boja.</p> <p>Nizanje elemenata prema određenom kriteriju.</p> <p>Imenovanje i međusobno razlikovanje geometrijskih oblika.</p> <p>Aktivno i pravilno korištenje pojmove prostornih odnosa (priloga i prijedloga).</p> <p>Poticanje razvoja divergentnog mišljenja.</p> <p>Provođenje aktivnosti za poticanje razvoja lateralizacije (na tijelu, u prostoru i na papiru).</p>

Tjelesno-zdravstveno područje	<p>Podržavanje i poticanje potrebe za kretanjem i igrom.</p> <p>Razvijanje svih prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja, mikro i makromotorike ovisno o djetetovim individualnim mogućnostima.</p> <p>Poznavanje funkcioniranja i potencijala vlastitog tijela.</p> <p>Provodenje aktivnosti za poticanje razvoja koordinacije oko-ruka prilikom izvođenja zadataka koji uključuju makro i mikromotoriku.</p> <p>Razvijanje motoričkih sposobnosti - statičke i dinamičke ravnoteže, usklađenosti pokreta, snage mišića tijela, brzine, fleksibilnosti, preciznosti i izdržljivosti pri izvođenju motoričkih zadataka.</p> <p>Automatiziranje pravilnog kostoabdominalnog načina disanja.</p> <p>Provodenje natjecateljskih igara – poticanje ambicioznosti i pozitivne kompeticije.</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – poticanje razvoja koordinacije kombiniranih pokreta kroz senzomotorno učenje.</p>
Slobodno vrijeme i stvaralačko područje	<p>Obuhvaća svakodnevne aktivnosti rekreativno-zdravstvenog odgoja koje podrazumijevaju razvijanje kulturno-higijenskih navika i navika socijalnog ponašanja.</p> <p>Organizirani boravak s drugim dobnim skupinama – socijalne interakcije djece različite kronološke dobi.</p> <p>Poticanje namjernog i istraživačkog spoznавanja okoline ponuđenim didaktičkim materijalima.</p> <p>Podizanje postojećih oblika igara (funkcionalna i konstruktivna igra) na više razvojne razine.</p> <p>Osiguravanje uvjeta za postizanje više razvojne razine igre (složena socijalna igra pretvaranja, stvaralačka igra, igre s pravilima i natjecateljska igra).</p> <p>Podizanje društvene razine igre – od komplementarne i uzajamne do suradničke igre.</p>
Radno-proizvodno područje	<p>Osiguravanje raznovrsnih mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja.</p> <p>Razvijanje likovnih sposobnosti – od namjernog subjektivnog prema namjernom objektivnom prikazivanju stvarnosti.</p> <p>Poticanje na likovno prikazivanje osobnih proživljenih događaja.</p> <p>Isticanje bogatstva likovnog prikaza (boje, likovi, detalji i sl.).</p> <p>Razvijanje kreativnosti i estetike.</p>

Vremenik aktivnosti	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Praćenje postignuća i sposobnosti djece s ciljem razumijevanja procesa njihova učenja te razvijanje, i, po potrebi, modificiranje, rehabilitacijsko-odgojno-obrazovnog procesa.</p> <p>Pohranjivanje dječjih likovnih radova, radnih listića i sl.</p> <p>Opservacije postignuća i sposobnosti djece – kreiranje službenih dokumenata ustanove.</p>

2.2. Stimulacije pokretom

2.2.1. Stimulacije pokretom za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za mlađu dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari: Tara Jelovac, Dijana Merey Sarajlija, Lana Vlah.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psihomotorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje govorno-jezične komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	Poticanje slobodnog dječjeg kretanja. Strukturiranje osnovnih dječjih lokomocija. Strukturiranje osnovnih grupnih formacija. Razvijanje svijesti o sebi i vlastitom tijelu. Podržavanje i bogaćenje refleksne reakcije na zvuk makropokretom. Postavljanje adekvatne tjelesne napetosti. Poticanje imitacije pokreta uz kvalitativne varijacije vremena i dinamike. Osvještavanje dvočlanog ritma; izmjene naglaska u direktnom pokretu i skoku. Osvještavanje osnovnih prostornih akcija. Poticanje djeteta na istraživanje prostora i snalaženje u svladavanju prostornih prepreka. Poticanje djeteta na istraživanje tekstura i oblika predmeta iz uže okoline. Razvijanje pozitivnih socio-afektivnih odnosa putem neverbalne komunikacije.	Poticanje spontanog glasanja kroz igre tjelesno-afektivne komunikacije. Osvještavanje prisustva/odsustva zvuka. Poticanje slušanja i samoslušanja na vibrotaktilnoj dasci. Stimuliranje aktivnog slušanja udaraljki i glasa uz vremensko i dinamičko variranje zvuka. Usmjeravanje spontanog glasanja prema afektivnim uzvcima, onomatopejama uz naglašavanje prozodijskih elemenata. Osvještavanje i stimuliranje glasova prema fonetskoj progresiji: <ul style="list-style-type: none"> - svi vokali - bilabijalni okluzivi - apikodalentalni okluzivi - likvide Korištenje prvih dvosložnih riječi (sastavljenih od istih logatoma) u jednostavnim afektivnim sadržajima i situacijama. Uvođenje kratkih dvočlanih rečenica. Osvještavanje važnosti jezično-govorne komunikacije.

Način ostvarivanja programa	<p>Igre tjelesno-afektivne komunikacije.</p> <p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p>
Vremenik programa	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.2.2. Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za srednju dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari: Tara Jelovac, Dijana Merey Sarajlija, Lana Vlah.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psihomotorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
Ciljevi programa	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
	Usklađivanje globalne i akcijske napetosti tijela s ciljem stvaranja osnove za pravilno disanje, fonaciju i artikulaciju u govornoj produkciji.	Stimuliranje aktivnog slušanja. Uvođenje fonematskog slušanja.
	Osvještavanje torakalnog i abdominalnog disanja, produljivanje izdaha.	Ponavljanje obrađenih logatoma (uvođenje korekcije), uz variranje ritma, intenziteta i intonacije kroz kvalitete pokreta u pokretno-situacijskim igrama.
	Intenzivno podraživanje vestibularnog osjetila.	Strukturiranje novih trosložnih riječi kombiniranjem različitih logatoma, uz tročlani ritam usvojen na harmoniji tijela.
	Razvijanje osjećaja za osnovne kvalitete pokreta i poticanje adekvatnog prelaženja iz jedne kvalitete u drugu.	Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje novih glasova prema fonetskoj progresiji:
	Ponavljanje dvočlanog i usvajanje tročlanog ritma uz pokret ljuštanja varirajući naglasak.	<ul style="list-style-type: none"> - poluvokal - vibrant - guturalni okluzivi - bezvučni frikativi u jednostavnim logatomima i kombinacijama svih dosad obrađenih glasova kroz funkcionalne pokrete.
	Razvijanje osjećaja za partnera i grupu.	Uvođenje, stimuliranje i korekcija tročlanih rečenica u kratkim govornim cjelinama.
	Poticanje pokretnih neverbalnih dijaloga.	
	Razvijanje automatizama u pokretu, neophodnih u svakodnevnim aktivnostima.	
	Osvještavanje osjećaja za količinu kroz proprioceptivni i spacioceptivni doživljaj.	
	Razvijanje osjećaja za prostornu harmoniju tj. gramatiku prostora strukturiranjem prostornih odnosa, razina, akcija, puteva, formacija i sl.	
	Poticanje opservacije i imitacije kretanja različitih likova, sadržaja i zbijanja u okolini; uživljavanje u njihov karakter kroz dramatizacije.	
	Razvijanje samostalnosti u stvaranju vlastitih pokretnih izričaja.	

Način ostvarivanja programa	<p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Obrada govornih cjelina kroz makro-mikro pokret i pokretne igre.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p> <p>Scenski nastup unutar i izvan ustanove.</p> <p>Sudjelovanje u programu Pozdrav prirodi.</p>
Vremenik programa	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.2.3. Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu

Naziv programa:	Stimulacije pokretom za stariju dobnu skupinu	
Nositelji programa	Fonetski ritmičari: Tara Jelovac, Dijana Merey Sarajlija, Lana Vlah.	
Osnovna namjena programa	Kontinuirano osvještavanje vlastitog tijela i prostora s ciljem postavljanja senzo-psihomotorne osnove za što kvalitetnije ostvarenje jezično-govorne komunikacije – objedinjuje dva programa: harmoniju tijela i stimulacije pokretom.	
	Harmonija tijela	Stimulacije pokretom
Ciljevi programa	<p>Poticanje i podržavanje adekvatne globalne i akcijske tjelesne napetosti.</p> <p>Osvještavanje torakalnog i abdominalnog disanja i izdisajne snage u lokomociji i zastaju.</p> <p>Ponavljanje dosad usvojenih ritmičkih struktura i uvođenje četverosložnog ritma uz kružni pokret, okret i vrtnje varirajući naglasak.</p> <p>Poticanje pažnje i koncentracije naglim izmjenama ritma, dinamike i smjera kretanja.</p> <p>Intenzivno podraživanje vestibularnog osjetila.</p> <p>Poticanje kvalitativno strukturiranih pokreta i njihovo usklađivanje s govorom.</p> <p>Razvijanje osjećaja za gramatiku prostora vezivanjem glagola uz kretanje, priloga uz način i mjesto kretanja, prijedloga uz prostorne akcije, pridjeva uz prostorne oblike i sl.</p> <p>Poticanje osjećaja za partnera i grupu s naglašenim osvještavanjem odnosa subjekta i objekta te uzročno-posljedičnih veza.</p> <p>Osvještavanje perifernih dijelova tijela s naglaskom na šakama – priprema za grafomotoriku.</p> <p>Poticanje čitalačkih vještina oblikovanjem brojeva i slova tijelom.</p> <p>Poticanje opservacije i imitacije kretanja različitih likova, sadržaja i zbivanja u okolini; uživljavanje u njihov karakter kroz dramatizacije.</p> <p>Poticanje mašte i razvijanje kreativnosti u stvaranju vlastitih malih koreografija</p>	<p>Ponavljanje, stimuliranje i korigiranje kompleksne percepcije i reprodukcije dosad obrađenih glasova kroz dinamičke varijacije makro-mikropokreta.</p> <p>Osvještavanje, stimuliranje i korigiranje novih glasova prema fonetskoj progresiji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvučni frikativi - bezvučni i zvučni afrikate <p>uz variranje ritma, intonacije i intenziteta kroz funkcionalne pokrete u pokretno-situacijskim igrama.</p> <p>Vježbanje spretnosti artikulatora i fleksibilnosti artikulacije u težim konsonantskim skupinama.</p> <p>Poticanje fonematskog slušanja.</p> <p>Poticanje autokorekcije.</p> <p>Strukturiranje četverosložnih riječi uz četverosložni ritam usvojen na harmoniji tijela.</p> <p>Uvođenje višečlanih zavisnih rečenica (prema individualnim mogućnostima djeteta) u dužim govornim cjelinama i prostorno-akcijskim igrama.</p> <p>Poticanje samostalnog reproduciranja obrađenih brojalica i govornih cjelina uz minimalan funkcionalni pokret.</p>

Način ostvarivanja programa	<p>Igre manipulacije rekvizitima različitih tekstura i oblika.</p> <p>Pokretno-situacijske igre i prostorno-akcijske igre.</p> <p>Igre ravnoteže i koordinacije pokreta.</p> <p>Makro-mikromotoričke igre od globalnih pokreta cijelog tijela do finih pokreta izgovornih organa.</p> <p>Igre aktivnog slušanja.</p> <p>Igre dahom i fonacijom.</p> <p>Igre vokalizacije i artikulacije.</p> <p>Obrada govornih cjelina kroz makro-mikro pokret i pokretne igre.</p> <p>Igre imitacije i igre imaginacije.</p> <p>Plesno-afektivni izraz.</p> <p>Scenski nastup unutar i izvan ustanove.</p> <p>Sudjelovanje u programu Pozdrav prirodi.</p>
Vremenik programa	<p>Program se kroz cijelu pedagošku godinu kontinuirano provodi u svakoj skupini po 3 do 4 sata tjedno.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja izvješća.</p> <p>Godišnja izvješća.</p>

2.3. Glazbene stimulacije

2.3.1. Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za mlađu dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te govorno jezičnog izraza i gorovne komunikacije kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari: Nataša Klarić Bonacci, Dubravka Mišetić.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih elemenata, odnosno, glazbenih vrednota (ritam, melodija, tempo, pauza, dinamika) osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili jezično-govorno-glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora, odnosno gorovne vrednote (ritam, intonacija, vrijeme, intenzitet, napetost) u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora gorovnih glasova, odnosno, razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Poticati i razvijati radoznalost djece za razne izvora zvuka proizvedene pljeskanjem, tapkanjem i sl., ljudskim glasom, udaraljkama u svrhu razvijanja aktivnog slušanja kao preduvjeta za uspješan razvoj govora.</p> <p>Buditi svijest djece o auditivnoj komponenti pojedinih pojava iz prirode i svijeta koji nas okružuje te poticati djecu na izražavanje spomenutog doživljaja onomatopejom, kratkim riječima i sl.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano djeće glasanje u skladu s individualnim mogućnostima djeteta, a prema načelima ritmičke, melodijske i fonetske progresije.</p> <p>Usvojene oblike glasanja preoblikovati u onomatopeje, kratke riječi i rečenice.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam; poticati djecu na uočavanje, prepoznavanje i imitiranje ritamskih oblika mnoštva, jedan, dva (binarnih ritmova s dva elementa) uz udaraljke.</p> <p>Koristiti pjevani glas kao stimulaciju za glasanje te na taj način razvijati osjećaj za melodiju kao podlogu za kasniju bogatu gorovnu intonaciju.</p> <p>Poticati djecu na zapažanje različitog tempa i dinamike te promjene navedenih elemenata unutar kratkih glazbenih cjelina.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre pljeskanja, tapkanja, igre s udaraljkama.</p> <p>Kroz igre s ritmovima.</p> <p>Kroz afektivne igre-situacije sa značenjem uz glasanje slogovima, onomatopejama, kratkim riječima uz pokret koji prati fonetske karakteristike gorovnih glasova, koji se obrađuju.</p> <p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim (iracionalnim) i pjevanim fonetskim brojalicama te kroz poluracionalne i kratke gorovne strukture i pjesmice.</p> <p>U slobodnom prostoru kroz male pokretne igre.</p> <p>Aktivnim slušanjem kratkih glazbenih cjelina različitog tempa i dinamike.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 4 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja	<p>Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

2.3.2. Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za srednju dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te govorno-jezičnog izraza i gorovne komunikacije kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari: Nataša Klarić Bonacci, Dubravka Mišetić.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih elemenata odnosno glazbenih vrednota (ritam,melodija, tempo, pauza, dinamika) osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili jezično-govorno-glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora odnosno gorovne vrednote (ritam, intonacija, vrijeme, intenzitet, napetost) u svrhu pravilne percepcije i pravilnog izgovora gorovnih glasova odnosno razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano dječje glasanje u skladu s individualnim mogućnostima djeteta, a prema načelima ritmičke, melodijske i fonetske progresije.</p> <p>Poticati djecu na spontano glasanje uz promjenu prozodije unutar igara-situacija sa značenjem.</p> <p>Bogatiti verbalni izraz djeteta uvođenjem kratkih, dvočlanih ili tročlanih rečenica u kratke ritamske strukture (brojalice) i pjesmice.</p> <p>Korigirati ritam, artikulaciju i intonaciju pri obradi sadržaja-brojalica i pjesmica.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam; poticati djecu na uočavanje, razlikovanje i imitiranje binarnih ritmova s dva ili četiri elementa uz udaraljke.</p> <p>Razvijati osjećaj za melodiju u okviru pentatonike u svrhu osvještavanja i korekcije gorovne intonacije.</p> <p>Poticati djecu na prepoznavanje zvuka različitih udaraljki, razlikovanje pjevanog od gorovnog glasa te na zapažanje i opisivanje različitog tempa,dinamike i tonske visine u kratkim glazbenim cjelinama.</p> <p>Razvijati i njegovati osjećaj za umjetnički izraz.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim (iracionalnim) i pjevanim fonetskim brojalicama, kroz poluracionalne strukture te postupno sve duže i složenije gorovne strukture i pjesmice, a sve uz pokret koji prati ritam strukture i fonetske karakteristike gorovnih glasova unutar strukture.</p> <p>Kroz igre zapažanja, prepoznavanja i imitiranja zadanih jednostavnih ritamskih motiva uz udaraljke.</p> <p>Aktivnim slušanjem kratkih glazbenih cjelina različitog tempa i dinamike te izvedenih na tonovima različite visine.</p> <p>Kroz pokretne igre s pjevanjem.</p> <p>Kroz igre imaginacije.</p> <p>Slušanjem dječjih pjesmica i isječaka iz klasične glazbe poredanih sadržajno,vremenski i idejno.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 4 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine.</p> <p>Mjesečna realizacija.</p> <p>Polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

2.3.3. Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu

Naziv programa	Glazbene stimulacije za stariju dobnu skupinu
Namjena programa	Poboljšanje slušanja te govorno-jezičnog izraza i gorovne komunikacije kroz vježbe ritma i melodije.
Nositelji programa	Fonetski muzičari: Nataša Klarić Bonacci, Dubravka Mišetić.
Ciljevi programa	<p>Uz pomoć osnovnih glazbenih elemenata, odnosno, glazbenih vrednot (ritam,melodija, tempo, pauza, dinamika) osvijestiti djetetu sa slušnim i/ili jezično-govorno-glasovnim teškoćama osnovne strukturalne elemente govora odnosno gorovne vrednote (ritam, intonacija, vrijeme, intenzitet, napetost) u svrhu pravilne percepce i pravilnog izgovora gorovnih glasova odnosno razvoja govora kao optimalnog načina komunikacije.</p> <p>Pratiti, poticati i razvijati spontano dječje glasanje u skladu s individualnim mogućnostima djeteta, a prema načelima ritmičke, melodiske i fonetske progresije.</p> <p>Razvijati sposobnost pamćenja; poticati djecu na memoriranje i izgovaranje dužih i složenijih ritmiziranih struktura, gorovnih brojalica i pjesmica.</p> <p>Korigirati ritam, artikulaciju i intonaciju pri obradi sadržaja-brojalica i pjesmica.</p> <p>Razvijati osjećaj za glazbeni ritam: poticati djecu na imitiranje jednostavnih,binarnih ritamskih motiva s četiri elementa, ali i složenijih, poput ritma triole i kratkih sinkopiranih ritamskih motiva (ritam uzmaha i sl.).</p> <p>Poticati djecu na samostalno smišljanje ritamskih motiva i time poticati razvoj dječjeg stvaralaštva.</p> <p>Razvijati osjećaj za melodiju u okviru pentatonike i šire u svrhu osvještavanja i korekcije gorovne intonacije.</p> <p>Raditi na uočavanju rime kao važne predveštine za razvoj čitanja i pisanja te poticanje na proizvodnju iste.</p> <p>Poticati djecu na aktivno slušanje glazbe; prepoznavanje pjesmica po melodiji, ritmu, tempu, dinamici, prepoznavanje zvuka različitih udaraljki, zapažanje i opisivanje različitog tempa, dinamike i tonske visine u kratkim glazbenim cjelinama te promjene navedenih elemenata unutar jedne glazbene cjeline.</p> <p>Razvijati i njegovati osjećaj za umjetnički izraz.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>Kroz igre prebrojavanja osnovnim (iracionalnim) i pjevanim fonetskim brojalicama, kroz poluracionalne strukture te duže i složenije gorovne strukture i pjesmice, a sve uz pokret koji prati ritam strukture i fonetske karakteristike gorovnih glasova unutar strukture.</p> <p>Kroz igre ritmičkog diktata uz udaraljke.</p> <p>Kroz slikovni prikaz ritma na ploči ili aplikacijama.</p> <p>Kroz pokretne igre s pjevanjem.</p> <p>Kroz igre imaginacije.</p> <p>Kroz igre dramatizacije.</p> <p>Slušanjem dječjih pjesmica i isječaka iz klasične glazbe poredanih sadržajno,vremenski i idejno.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu. U svakoj skupini provodi se 4 sata tjedno u suradnji s voditeljima skupina.
Način vrednovanja	Kontinuirano praćenje napredovanja svakog djeteta tijekom pedagoške godine. Mjesečna realizacija. Polugodišnja i godišnja izvješća.

3. AKTIVNOSTI IZVAN USTANOVE

3.1. Aktivnosti izvan ustanove za mlađu dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okružju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje polisenzoričkih doživljaja, izoštravanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i proprioceptivnost.</p> <p>Osluškivati i upoznati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposredan doživljaj.</p>
Nositelji programa	Voditelji mlađih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	Odlazak u šetnju, na vožnju tramvajem, vlakom.
Vremenik programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine (1- 2x mjesečno).</p> <p>Rujan: Upoznavanje okoline vrtića. Upoznavanje sa spravama u parku vrtića; korištenje tobogana, ljljačke, penjalica.</p> <p>Listopad: Sakupljanje kestena u parku vrtića.</p> <p>Studeni: Postavljanje hranilice za ptice u parku vrtića.</p> <p>Prosinac: Božićni vlak.</p> <p>Siječanj: Park vrtića zimi. Igre na snijegu i sa snijegom.</p> <p>Veljača: Hranjenje ptica u našem parku.</p> <p>Ožujak: Šetnja oko vrtića.</p> <p>Travanj: Naš park u proljeće; promatranje promjena u prirodi.</p> <p>Svibanj: Zajednička igra u parku vrtića. Igre loptom.</p>

	Lipanj: Šetnja Ulicom kneza Ljudevita Posavskog; upoznavanje s osnovnim pravilima ponašanja u prometu. Posjet parku Maksimir.
Način vrednovanja programa	Kontinuirano pratiti cijelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima: - pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava; - pisati mjeseca, polugodišnja i godišnja izvješća.

3.2. Aktivnosti izvan ustanove za srednju dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti izvan ustanove - Kazališta, muzeji i kina
Namjena programa	<p>Razvijati kulturu ponašanja na ulici, u gradskom prijevozu, na javnim mjestima, u prostorima kulturnih ustanova.</p> <p>Osluškivati zvukove ulice i osvještavati potencijalnu opasnost.</p> <p>Doživjeti i proživjeti scensko i umjetničko djelo, izložene artefakte po muzejima i širiti spoznaju, buditi znatiželju, jačati koncentraciju i olakšavati razumijevanje ponuđenih sadržaja.</p> <p>Razvijati i održavati pozitivna emocionalna stanja te poticati dječju međusobnu komunikaciju.</p> <p>Senzibilizirati djecu i razvijati osnovne estetske vrijednosti.</p>
Nositelji programa	Voditelji srednjih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Posjet kulturnim ustanovama – gledanje kazališnih i kino predstava.</p> <p>Upoznavanje postava muzeja.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine i kulturnih ustanova.</p> <p>Rujan: Posjet Lovačkom muzeju.</p> <p>Listopad: Posjet ZKL-u.</p> <p>Studeni: Posjet kinu.</p> <p>Prosinac: Posjet Etnografskom muzeju.</p> <p>Siječanj: Posjet Kazalištu Trešnja.</p> <p>Veljača: Posjet kazalištu Žar ptica.</p> <p>Ožujak: Posjet Prirodoslovnom muzeju.</p> <p>Travanj: Posjet Tehničkom muzeju.</p> <p>Svibanj: Posjet kazalištu Mala scena.</p> <p>Lipanj: Praćenje kulturnih zbivanja u gradu na otvorenom.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima</p> <p>Pratiti razvoj senzibiliteta prema povijesnim i kulturnim sadržajima.</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesečna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okružju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje polisenzoričkih doživljaja, izoštravanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i proprioceptivnost.</p> <p>Osluškivati i upoznati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu, ne bacati i ostavljati smeće.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposredan doživljaj.</p>
Nositelji programa	Voditelji srednjih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Odlazak u šetnju, na vožnju tramvajem, vlakom.</p> <p>Odlazak u park, šumu, na jezero, na planom zadane destinacije.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine.</p> <p>Rujan: Posjet tržnici – trbuhu grada. Posjet šumi (Zelengaj ili Jelenovac).</p> <p>Listopad: Sakupljanje otpalog lišća u parku vrtića.</p> <p>Studeni: Dječja knjižnica. Sakupljanje kestena u parku vrtića.</p> <p>Prosinac: Vožnja tramvajem i vlakom Djeda Mraza. Posjet pošti. Šetnja okičenim gradom.</p> <p>Posjet jaslicama i katedrali.</p> <p>Siječanj: Park vrtića zimi. Igre na snijegu i sa snijegom.</p> <p>Veljača: Posjet željezničkom kolodvoru. Šetnja, grad zimi. Vožnja uspinjačom.</p> <p>Ožujak: Posjet Gornjem gradu. Posjet slastičarnici. Zeko ekspres.</p> <p>Travanj: Naš park u proljeće. Posjet Botaničkom vrtu.</p> <p>Svibanj: Šetnja i igre na Bundeku.</p> <p>Lipanj: Posjet ZOO vrtu i parku Maksimir.</p>
Način vrednovanja programa	Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i

govora te kreativnosti u svim segmentima

Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.

Pisati mjeseca, polugodišnja i godišnja izvješća.

3.3. Aktivnosti izvan ustanove za stariju dobnu skupinu

Naziv programa	Aktivnosti izvan ustanove - Kazališta, muzeji i kina
Namjena programa	<p>Razvijati kulturu ponašanja na ulici, u gradskom prijevozu, na javnim mjestima, u prostorima kulturnih ustanova.</p> <p>Oslužkivati zvukove ulice i osvještavati potencijalnu opasnost.</p> <p>Doživjeti i proživjeti scensko i umjetničko djelo, izložene artefakte po muzejima i širiti spoznaju, buditi znatiželju, jačati koncentraciju i olakšavati razumijevanje ponuđenih sadržaja.</p> <p>Razvijati i održavati pozitivna emocionalna stanja te poticati dječju međusobnu komunikaciju.</p> <p>Senzibilizirati djecu i razvijati osnovne estetske vrijednosti.</p>
Nositelji programa	Voditelji starijih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Posjet kulturnim ustanovama – gledanje kazališnih i kino predstava.</p> <p>Upoznavanje postava muzeja.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine i kulturnih ustanova.</p> <p>Rujan: Posjet kinu. Posjet Prirodoslovnom muzeju.</p> <p>Listopad: Posjet ZKL-u. Posjet gradskoj knjižnici.</p> <p>Studeni: Posjet Tiflološkom muzeju.</p> <p>Prosinac: Posjet Muzeju za umjetnost i obrt.</p> <p>Siječanj: Posjet Tehničkom muzeju.</p> <p>Veljača: Posjet kazalištu Mala scena. Muzej inovacija.</p> <p>Ožujak: Posjet Gradskom kazalištu Trešnja. Posjet kinu.</p> <p>Travanj: Posjet Etnografskom muzeju.</p> <p>Svibanj: Posjet Lovačkom muzeju.</p> <p>Lipanj: Kazalište Žar ptica.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima.</p> <p>Pratiti razvoj senzibiliteta prema povijesnim i kulturnim sadržajima.</p>

	<p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjeseca, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>
--	---

Naziv programa	Aktivnosti u prirodi i okružju
Namjena programa	<p>Upoznavanje neposredne dječje okoline.</p> <p>Širenje osobnih iskustava i poticanje polisenzoričkih doživljaja, izoštravanje svih osjetila.</p> <p>Poticati istraživački duh svakog djeteta, buditi i održavati pozitivna emocionalna stanja, jačati samopouzdanje i snalaženje u novim situacijama.</p> <p>Poticati razne oblike kretanja, stimulirati vestibularni aparat i proprioceptivnost.</p> <p>Uočavati i pratiti promjene u prirodi.</p> <p>Osluškivati i upoznavati zvukove ulice, parka, šume, jezera; širiti spoznaju.</p> <p>Prepoznavati potencijalno opasne situacije, upoznati zvukove opasnosti.</p> <p>Poticati nova prijateljstva i komunikaciju među djecom.</p> <p>Voditi brigu o našem okolišu, ne bacati smeće i uništavati okoliš.</p> <p>Povezivanje programskih sadržaja vrtića i neposredan doživljaj.</p>
Nositelji programa	Voditelji starijih dobnih skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Odlazak u šetnju, na vožnju tramvajem, vlakom.</p> <p>Odlazak u park, šumu, na jezero, na planom zadane destinacije.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Tijekom pedagoške godine, ovisno o programu rada skupine.</p> <p>Rujan: Posjet Park-šumi Jelenovac – „Pozdrav prirodi u jesen“. Sakupljanje kestenja u našem parku.</p> <p>Listopad: Obilazak autobusnog kolodvora. Posjet pekarnici. Posjet Park-šumi Jelenovac – „Pozdrav prirodi u jesen“.</p> <p>Studeni: Obilazak željezničkog kolodvora. Park vrtića – jesen, lišće.</p> <p>Prosinac: Vožnja tramvajem i vlakom Djeda Mraza. Šetnja okičenim gradom. Posjet jaslicama i katedrali.</p> <p>Siječanj: Park vrtića zimi. Igre na snijegu i sa snijegom.</p>

	<p>Veljača: Šetnja, grad zimi.</p> <p>Ožujak: Tržnica zimi. Posjet Park-šumi Jelenovac – „Pozdrav prirodi u proljeće“.</p> <p>Travanj: Naš park u proljeće. Posjet Botaničkom vrtu.</p> <p>Svibanj: Šetnja Bundekom.</p> <p>Lipanj: Posjet ZOO vrtu i parku Maksimir.</p>
Način vrednovanja programa	<p>Kontinuirano pratiti cijelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima</p> <p>Pratiti socijalizaciju djeteta i ostvarivanje novih i kvalitetnih druženja, prijateljstava.</p> <p>Pisati mjesecna, polugodišnja i godišnja izvješća.</p>

4. DODATNE AKTIVNOSTI

4.1. Pozdrav prirodi

Program (naziv)	Pozdrav prirodi
Namjena programa	<p>Oplemenjivanje dječjeg senzo-psihomotornog razvoja kroz bogaćenje dječje percepcije – multisenzorički doživljaj prirode i upoznavanje s park-šumom i njezinim stanovnicima kroz interaktivne igre sa stablima, raznim biljem, cvijećem, travom.</p> <p>Poticanje matematičko-logičkog razmišljanja, uspoređivanja i zaključivanja – pronalaženje uzroka i posljedica promjena u prirodi kroz interaktivne igre u šumi i na livadi.</p> <p>Poticanje razvoja makro-mikromotoričkih vještina i sposobnosti i adekvatne tjelesne napetosti kroz manipulaciju prirodnim materijalima.</p> <p>Osvještavanje prostora, prostorne organizacije i orientacije – svladavanje prostornih odnosa, akcija, razina i putova u prirodnom okruženju livade i šume.</p> <p>Poticanje verbalizacije doživljenog, te izražavanja osobnih stavova, misli i želja s ciljem razvijanja unutarnjeg govora; naglašavanje važnosti pravila komunikacije i poštivanja sugovornika; provođenje monoloških i dijaloških formi razgovora; bogaćenje vokabulara uvođenjem i tumačenjem manje poznatih pojmoveva.</p>
Nositelji programa	Dijana Merey Sarajlija (voditelj), Tara Jelovac i voditeljice skupina uključenih u program.
Način ostvarivanja programa	<p>Periodični odlasci u park Poliklinike SUVAG, park-šumu Jelenovac i park-šumu Tuškanac s dvije skupine djece starijeg predškolskog uzrasta u pratnji pripadajućih rehabilitatora, gdje se provode interaktivne igre:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prostorne logike i prostorne orientacije - prostornih puteva i akcija - imitacije oblika i pokreta - spremnosti i koordinacije - matematičko-logičkog zaključivanja - mikromotorike - makromotorike - ravnoteže - vizualne pažnje - olfaktorne pažnje - taktilne pažnje - buđenja eko-svijesti <p>uz koje se obrađuju govorne cjeline s tematikom godišnjih doba i potiče djecu na slobodnu igru u velikom neograničenom prostoru, uz promatranje interakcije djece.</p>

Vremenik aktivnosti programa	<p>Pozdrav jeseni (dva do tri odlaska u park-šume Jelenovac i Tuškanac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - rujan: „Stablo i ja – prijatelja dva“ - listopad: „Tri vrganja oko panja“ - studeni: „Vježbaju grane na sve strane“ <p>Pozdrav zimi (provoditi u parku Poliklinike SUVAG):</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosinac, siječanj, veljača: „Zimski san“ <p>Pozdrav proljeću (dva odlaska u park-šumu Jelenovac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - ožujak: „Diši, diši – pomiriši“ - travanj, svibanj: „Cvijet za pet!“ <p>Pozdrav ljetu (jedan odlazak u park-šumu Jelenovac):</p> <ul style="list-style-type: none"> - lipanj: „Plešu grane na sve strane“
Način vrednovanja programa	<p>U suradnji s voditeljicom skupine, prije i poslije odlaska u prirodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ispitivanje dječjih vještina, sposobnosti, spoznaja i znanja – provoditi na programima harmonije tijela i stimulacija pokretom, kao i svim ostalim redovnim programima kompleksne rehabilitacije (likovni izraz, matematičke predodžbe, upoznavanje okoline, materinji jezik) <p>U suradnji s voditeljicom skupine, poslije zajedničkog odlaska u prirodu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ponavljanje i utvrđivanje igara, aktivnosti i pjesmica obrađenih u prirodnom okruženju (u suradnji s voditeljicama glazbenih stimulacija), te likovni izraz doživljenog – crtanje i izrada ukrasa od prikupljenog prirodnog materijala

4.2. Sportski program

Naziv programa	Sportski program
Namjena programa	<p>Upoznavanje prostora i privikavanje na novi prostor.</p> <p>Podržavanje i poticanje potrebe za motoričkim kretanjem.</p> <p>Različitim načinima kretanja djeci osvijestiti prostor u njihovom neposrednom okruženju.</p> <p>Osvještavanje i uvježbavanje koordinacije aktivnog motoričkog kretanja i aktivnog mentalnog angažmana individue (promišljanje, povezivanje, zaključivanje, samoorganizacija i dr.).</p> <p>Provodenje igara sportsko-rekreativno-natjecateljskog karaktera na otvorenom, ali i u zatvorenom prostoru kojima se potiče:</p> <ul style="list-style-type: none"> - optimalno držanje tijela, uvjetovano različitim motoričkim igricama; - funkcionalnost lokomotornog aparata (elastičnost i mobilnost zglobova, jačanje muskulature cijelog tijela itd.); - razvoj opće motorike prirodnim oblicima kretanja (hodanje, trčanje, skakanje, guranje, nošenje itd.); - usvajanje šireg spektra motoričkog znanja iz brojnih sportova i sportskih disciplina (igre s loptom, atletike i dr.); - razvijanje kondicijskih sposobnosti (brzina, snaga, izdržljivost, eksplozivnost i ostalo). <p>Poticanje pozitivnog natjecateljskog duha među vršnjacima unutar skupine, kao i među skupinama (bliskih po kronološkoj dobi).</p> <p>Razvijanje i poticanje različitih oblika prirodnih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja (ljuljanje, skakanje, građenje, provlačenje, uvlačenje, preskakivanje i dr.) kojima se potiče senzomotorni razvoj: izrazito vestibularni, proprioceptivni, taktilni, ali i vizualni i auditivni.</p>
Nositelji programa	Lana Vlah (voditelj), Ivona Išvanfi, Tara Jelovac, Ana-Marija Martinović, Nikolina Olić.

Način ostvarivanja programa	<p>Upoznavanje prostora i privikavanje na novi prostor – snalaženje i savladavanje eventualnih prepreka.</p> <p>Igre na otvorenome - vježbe spretnosti kojima se potiču različiti oblici položaja, pokreta i vještina kretanja i istovremeno usklađuje koordinacija makromotorike (kontralateralno kretanje, različiti načini hoda, skokovi, vrtnje itd.).</p> <p>Boravak u sobi polisenzorike – upoznavanje s ponuđenim sredstvima, obogaćivanje senzomotornog razvoja (osvještavanje i usvajanje različitih oblika položaja, pokreta i vještina kretanja).</p> <p>Igre u zatvorenom - kroz različite prostorne igre natjecateljskog karaktera poticati spaciocepciju i lokomociju s naglaskom osvještavanja sheme tijela (koordinacija pokreta dijelova tijela po zadanom prostornom putu).</p> <p>Europski tjedan mobilnosti - sudjelovanje u ponuđenim aktivnostima koje su organizirane u sklopu europskog tjedna mobilnosti.</p> <p>Prigodno obilježavanje aktualnih događaja - usvajanje prostornih igara s naglaskom na jačanje grupne sinergije, kohezije, pozitivnog ozračja i vršnjačke podrške.</p> <p>Mjesec sporta - sudjelovanje na Sportskim igrama na jezeru Bundek te sudjelovanje na sportskim igrama u sklopu Dana Poliklinike SUVAG.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Program se provodi kontinuirano od rujna 2019. do kraja lipnja 2020. godine.
Način vrednovanja	Kontinuirano pratiti cjelokupni napredak svakog djeteta, posebno razvoj slušanja, jezika i govora te kreativnosti u svim segmentima. Godišnje izvješće.

4.3. Eko program

Naziv programa	Eko program
Namjena programa	Razvijati svijest o važnosti očuvanja okoline. Poticati interes za njegovanjem biljaka i životinja. Omogućiti djeci uvjete za razvrstavanje otpada po vrstama te osvijestiti važnost recikliranja. Pružiti djeci iskustvo zabave i kreativnog izražavanja korištenjem prirodnih i ekološki prihvatljivih materijala. Stvarati i učvršćivati navike zdrave i redovite prehrane kroz dnevno konzumiranje voća i zdravih napitaka. Poticati aktivan način života i učiti o važnosti tjelovježbe. Šetnjama i izletima omogućiti djeci zdrav fizički razvoj i upućivati ih na ljepotu prirode i očuvanje iste.
Nositelji programa	Martina Canjuga (voditelj), Zvjezdana Lukec, Lucija Šarić, Ilijana Tišljar, voditelji skupina, roditelji.
Način ostvarivanja programa	Svakodnevno, vezano uz obroke (voćni i topli obrok) i tjelovježbu. Praćenjem specifičnosti godišnjih doba i promjena u prirodi kroz rad po skupinama (ovisno o kronološkoj dobi i sposobnostima djece). Kroz male radionice u suradnji s roditeljima i ostalim suradnicima. Kroz šetnje i izlete.
Vremenik aktivnosti programa	Ovisno o aktivnosti: „Obrok zdravi – dan popravi“ – 20 minuta dnevno tijekom cijele godine „Skupimo kišnicu, zalijmo biljčicu“ - 1x tjedno kroz rujan Obilježavanje prvog dana jeseni - 23. rujna Obilježavanje Svjetskog dana zaštite životinja - 4. listopad Obilježavanje Dana kruha – 17. listopada Obilježavanja Dana jabuka - 20. listopada „Otpad odvajaj – prirodu spašavaj“ – 2X po 45 minuta kroz studeni „Otpad smo dali da bi ukrasi zasjali“ – 1X tjedno kroz prosinac „Zima je tu, igrajmo se na snijegu“ - 1X tjedno tijekom zimskih mjeseci „Sadimo i sijemo da nešto korisno imamo“ – 2X po 45 minuta kroz veljaču „Čuvajmo naše šume i vode“ – 2X tijekom ožujka Obilježavanje Svjetskog dana šuma – 21. ožujka

	<p>Obilježavanje Svjetskog dana voda – 22. ožujka „Udahnimo svjež zrak, prošećimo kroz šumu ili park“ – 1X tjedno tijekom travnja Obilježavanje Dana planeta Zemlje - 22. travnja „Proljetno voće naše čaše slatkim sokom toče“ - 2x po 30 min tijekom svibnja Obilježavanje Svjetskog dana sporta – 29. svibnja „U zdravom tijelu – zdrav duh“ – 1X dnevno tijekom svibnja i lipnja</p>
Način vrednovanja programa	<p>Trajno praćenje napredovanja djece. Praćenje individualnog zalaganja i suradničkih odnosa. Usmeno izražavanje dojmova. Mjesečne, polugodišnje i godišnje revalorizacije.</p>

4.4. Likovni program

Naziv programa	Likovni program
Namjena programa	<p>Buditi želju za igrom likovnim materijalom i općenito interes i volju za promatranjem i istraživanjem.</p> <p>Probuditi dječju radoznalost i interes za okolna zbivanja.</p> <p>Poticati dijete na razvoj svojih sposobnosti koje proističu iz prirodnih potencijala bića, te kroz spontanu interakciju unutarnjeg svijeta i vanjske okoline sačuvati osobnost djeteta i njegov potencijal.</p> <p>Primjenom različitih sadržaja i materijala, omogućiti djeci slobodu izražavanja doživljenog, oapaženog, zamišljenog i želenog motiva, pri čemu iskazuju svoje sklonosti i sposobnosti.</p> <p>Buđenje interesa za oapažanjem i promatranjem, te vizualnim uočavanjem sličnosti i razlika (boja i veličina).</p> <p>Razumijevanje osnovnih pojmoveva likovnog jezika.</p> <p>Stjecanje iskustva pojedinca da vlastitom aktivnošću stvara originalan likovni uradak.</p> <p>Upoznati djecu sa različitim likovnim materijalima (drvene bojice, pastele, plastelin, vodene boje) namjenom i primjenom istih.</p> <p>Raznim istraživačkim aktivnostima omogućiti djeci vizualne, taktilne, proprioceptivne i slušne doživljaje u svrhu stjecanja širih spoznaja o promatranom.</p> <p>Na razne načine poticati razvoj fine motorike (šake i prstiju).</p> <p>Obraditi iste teme na različite načine uz primjenu različitih likovnih tehnika i materijala.</p> <p>Stečeno iskustvo djece koristiti kao podlogu za daljnje spoznaje i učenje.</p>
Nositelji programa	Lea Rubinić (voditelj), Mirjana Brtka, Lamia Mladić, Ksenija Petković, Iva Sladović.
Način ostvarivanja programa	<p>Praćenje specifičnosti četiriju godišnjih doba i aktualnih zbivanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> -izrada tematskih panoa sa svrhom obilježavanja glavnih karakteristika godišnjih doba -likovne radionice svih skupina u suradnji s voditeljima skupina i roditeljima, te ostalim suradnicima povodom obilježavanja; „Dana kruha“ , „Dana jeseni“, „Maskenbala“ -likovne radionice (po potrebi) u interakciji sa ostalim skupinama (eko, sportska i dr.)

	<p>Primjenom različitih likovnih tehnika:</p> <p>-likovnim tehnikama plošnog oblikovanja: slikarskim (pastel, kolaž, mozaik, tempera, vodene boje); crtačkim tehnikama (drvene bojice); grafičkim (otisci načinjeni oblicima)</p> <p>-likovnim tehnikama prostorno-plastičnog oblikovanja (glinamol, plastelin)</p> <p>Stjecanjem neposrednih iskustava uz primjenu znanja stečenih unutar drugih odgojno-obrazovnih područja, u svrhu nadograđivanja istih i integracije spoznaja, te u konačnici razvoj djeteta u likovno stvaralačkom procesu od likovnog izražavanja vidljivog preko sposobnosti predočavanja i imaginacije do apstraktног.</p> <p>Istraživačkim aktivnostima neprestano pronalaziti nove mogućnosti u načinima primjene likovnih tehnika i sredstava.</p>
Vremenik programa	Aktivnosti se provode 2-3 puta tjedno, ovisno o planu i programu voditelja skupina te ovisno o aktualnim zbivanjima.
Način vrednovanja	Tjedno, mјesečno i u odnosu na četiri godišnja razdoblja (proljeće, ljeto, jesen, zima). Polugodišnja i godišnja izvješća.

4.5. Dijete i knjiga

Naziv programa	Dijete i knjiga
Namjena programa	<p>Formiranje, uređivanje i dopunjavanje kutića slikovnica u svim odgojnim skupinama, pravilan odabir, svakodnevna upotreba i briga o slikovnicama.</p> <p>Naglasiti važnost i značaj slikovnice u predškolskom periodu, potaknuti roditelje da s djecom redovno posjećuju knjižnicu i aktivno sudjeluju u programima koji se tamo provode.</p> <p>Potaknuti rehabilitatore i roditelje da kontinuirano prate (noviju) literaturu za djecu, primjerenu dobi, interesima djeteta, njihovim govornim mogućnostima.</p> <p>Primjerenum izborom umjetničkih djela te pričanjem priča vezanih uz sva godišnja doba i aktualne blagdane razvijati interes djece za književna djela, poticati na istraživanje, bogatiti maštu i kreativno mišljenje, razvijati predčitačke vještine.</p> <p>Razvoj opažanja, pamćenja, mišljenja i logičkog zaključivanja, auditivni i emocionalni doživljaj odabranih, primjerenih i tijekom godine obrađivanih dječjih priča, razvoj auditivne pažnje i fonematskog slуха.</p> <p>Potaknuti roditelje da se aktivno uključe u akciju darivanja kojom ćemo upotpuniti fond naše knjižnice odnosno kutiće slikovnica u skupinama.</p> <p>Približiti djeci djela scenske umjetnosti prema književnim djelima, primjernih njihovoј dobi (lutkarske predstave i glumačke izvedbe dječjih kazališta).</p> <p>Razvijati kod djece interes za knjigu buđenjem emotivnog stava prema književnim sadržajima i stvaranjem lirskog doživljavanja umjetničkog djela.</p> <p>U razgovoru s djecom doznati koja priča im se najviše svidjela, ponoviti najomiljenije i najdraže priče kroz pričanje, prepričavanje, dramatizaciju, korištenje lutaka i ilustracije.</p> <p>Odabirom prikladne problemske slikovnice pomoći djeci u prevladavanju emocionalnih i razvojnih poteškoća (strahovi, dijeljenje stvari, različitosti, i dr.).</p> <p>Uvođenje Programske aplikacije za knjižnicu u cilju lakšeg pretraživanja sadržaja, te mogućnost pretraživanja sadržaja prema ključnim riječima.</p>
Nositelji programa	<p>Dragana Peršić (voditelj), Tamara Majsak, Kristina Mršić, Dubravka Mutić, Vera Povše, voditelji skupina.</p> <p>Vanjski suradnici: knjižničari, voditelji pričaonica, radionica, igraonica.</p> <p>Roditelji.</p>
Način ostvarivanja programa	<p>„Slikovnica koju najviše volim“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gledanje slikovnica, opažanje likova i opisivanje karaktera, čitanje priča i razgovor s djecom, razumijevanje sadržaja, poticanje govorno-jezičnog izražavanja djece. <p>"Jesen u stihu i zagonetki"</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Aktivno slušanje, uočavanje rime, razvoj auditivne pažnje, fonematskog slуха i fonološke svjesnosti. <p>"Veselimo se novim slikovnicama"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Posjet sajmu knjiga Interliber na Zagrebačkom velesajmu i kupovina planiranih naslova (dječja književnost, stručni priručnici, knjige). <p>"U susret blagdanima uz prigodne priče i pjesmice"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pričanje uz slikovnicu, slike, aplikacije, scenske lutke te dramatizaciju, upoznati djecu sa najpoznatijim pričama dječje književnosti vezano uz godišnje doba zimu i aktualne blagdane. <p>"Priče bijele, snježne, nježne"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kroz poznate priče koje tematski prate godišnje doba zimu upoznati djecu s obilježjima zime, potaknuti ih na aktivno slušanje, zaključivanje, razumijevanje i samostalno prepričavanje priča. <p>"Slikovnica na dar"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organiziranom akcijom darivanja i sakupljanja knjiga/slikovnica u prostorima vrtića. <p>"Poslušajmo najljepše audio priče"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Auditivni i emocionalni doživljaj odabranih, primjerenih i tijekom godine obrađenih dječjih priča, razvoj auditivne pažnje i fonematskog slуха. <p>"I danju i noću, knjigu hoću"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pričanje priče uz slike/slikovnicu, razumijevanje, emocionalni doživljaj priče, prepričavanje uz slike, govorno izražavanje višečlanim rečenicama, širenje vokabulara. - Obilježiti Međunarodni dan dječje knjige, te Svjetski dan knjige posjetom dječjih knjižnica i sudjelovanjem u prigodnim radionicama <p>„Dramatiziramo poznate priče“</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kroz pričanje priče i dramatizaciju, kazalište lutaka i dramske igrokaze djeca aktivno sudjeluju i unose svoje osobne potrebe i iskustva, razvijaju maštu i kreativnost, te govorno-jezične sposobnosti. <p>"Eto, eto, dolazi nam ljeto"</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kroz prepričavanje priče, dramatizaciju, kazalište lutaka djeca aktivno sudjeluju u obradi novih sadržaja i unose svoja iskustva, razvijaju maštu i kreativnost te govorno-jezične sposobnosti. - Poticati djecu i raditelje da tijekom ljeta uživaju u novim slikovnicama.
Vremenik aktivnosti programa	Rujan, 8 sati. Listopad, 8 sati 15.10. - 15.11. - Mjesec hrvatske knjige Studeni, 2 sata. 15.10. - 15.11. - Mjesec hrvatske knjige, 11.11. - Dan hrvatskih knjižnica. Prosinac, 8 sati. 7.12. - Dan knjižnica grada Zagreba.

	<p>Siječanj, 8 sati.</p> <p>Veljača, 2 tjedna. 14.2. - Međunarodni dan darivanja knjige</p> <p>Ožujak, 8 sati. 20.3. - Međunarodni dan kazališta za djecu i mlade 27. 3. – Svjetski dan kazališta</p> <p>Travanj, 8 sati. 2.4. - Međunarodni dan dječje knjige 22. 4. Dan Hrvatske knjige 23.4. - Svjetski dan knjige</p> <p>Svibanj, 8 sati.</p> <p>Lipanj, 8 sati.</p>
Način vrednovanja programa	Procjena napredovanja djece, praćenje individualnih mogućnosti, aktivnosti i kvalitete suradničkih odnosa, izražavanja dojmova djece i roditelja. Godišnje izvješće.

4.6. Dokumentiranje

Naziv programa	Dokumentiranje
Namjena programa	Izrada elektroničkih verzija dokumenata koji su potrebni u radu. Izrada digitalnih materijala koji su lakši za prenošenje, čuvanje i upotrebu u rehabilitaciji. Edukacija o korištenju digitalnih materijala u rehabilitaciji prilagođena individualnim znanjima i potrebama rehabilitatora. Bilježenje i pohranjivanje fotografskih i videozapisa važnijih događaja u pedagoškoj godini. Izrada potrebne dokumentacije za valoriziranje programa i rada.
Nositelji programa	Tamara Majsak (voditelj), Dragica Ivančić, Renata Rusak, Anita Sajko.
Način ostvarivanja programa	<p>Pedagoška dokumentacija Izrada elektroničkih verzija formulara koji su neizostavan dio pedagoške dokumentacije Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG. Izrada materijala (letaka) informativnog karaktera namijenjenih roditeljima djece upisane u kompleksni rehabilitacijsko-edukacijski program. Provedba: Rad na računalu i prosljeđivanje e-mailom i sredstvima za pohranu podataka.</p> <p>Dani jeseni i dani kruha Fotografiranje dječjih aktivnosti i priredbi prilikom obilježavanja početka jeseni i povodom dana kruha. Prijenos digitalnih zapisa na računalu i izrada fotografija (foto-knjiga). Provedba: Fotografiranje, rad na računalu (obrada slika i prenošenje na zajedničko računalo).</p> <p>E-obrazac Ispunjavanje i slanje elektroničkih obrazaca e-obrasci – „dječji vrtić“. Provedba: Rad na računalu, slanje obrasca internetom.</p> <p>Sv. Nikola, Božić i Nova godina Fotografiranje dječjih aktivnosti i priredbi prilikom obilježavanja blagdana. Prijenos digitalnih zapisa na računalu i izrada fotografija (foto-knjiga). Provedba: Fotografiranje, rad na računalu (obrada slika i prenošenje na zajedničko računalo).</p> <p>E-materijali za internu uporabu Izrada novih prigodnih PowerPoint prezentacija i digitalizacija materijala za rad (iz osobnog fundusa rehabilitatora). Provedba: Rad na skeneru prilikom skeniranja novih materijala. Rad na računalu prilikom uvrštavanja slika u PowerPoint program.</p> <p>Likovna e-mapa Nadogradnja ideja za likovni odgoj na pretraživaču Pinterest, izdvajanje najzanimljivijih vezanih uz obilježavanje posebnih datuma u godini i primjerenih uzrastu i teškoćama naših korisnika te spremanje u digitalnom obliku. Prosljeđivanje ažuriranih e-mapa rehabilitatorima uz individualnu demonstraciju korištenja e-mape. Provedba: Rad na računalu pri pretraživanju interneta te kreiranju mape. Osobno kopiranje e-mape i demonstracije korištenja svakom pojedinom voditelju skupina.</p> <p>Maskenbal Fotografiranje dječjih aktivnosti tijekom pokladnog razdoblja i maskenbala. Prijenos digitalnih zapisa na računalu i izrada fotografija (foto-knjiga). Provedba: Fotografiranje, rad na računalu (obrada slika i prenošenje na zajedničko računalo).</p>

	<p>Edukacija o korištenju digitaliziranih materijala. Prezentiranje digitaliziranih materijala i edukacija rehabilitatora o načinu korištenja po potrebi i na zahtjev individualno ili u malim skupinama prilagođeno razini znanja svakog pojedinca ili male skupine. Provedba: Demonstracija rada na računalu.</p> <p>Multimedijalni edukativni materijali Nabavka novih multimedijalnih edukativnih materijala dostupnih na hrvatskom tržištu. Izrada informativnih materijala. Izrada informativnih brošura o Dječjem vrtiću Poliklinike SUVAG (namijenjenih roditeljima djece-korisnika naših usluga, te općoj javnosti) u svrhu informiranja i promidžbe usluga koje nudi Poliklinika SUVAG. Provedba: Pretraživanje interneta, preuzimanje programa, pohrana na zajedničko računalo i informiranje kolega o materijalima na raspolaganju u knjizi obavijesti.</p> <p>Izrada informativnih materijala Rad na računalu, ispis materijala, proslijedivanje kolegama u digitalnom i papirnatom obliku. Dani dječjih vrtića grada Zagreba i Dan Poliklinike SUVAG. Prezentacija Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG. Provedba: Izrada prezentacije i reproduciranje za navedene prigode.</p> <p>Dani dječjih vrtića grada Zagreba i Dan Poliklinike SUVAG Prezentacija Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG. Provedba: Izrada prezentacije i reproduciranje za navedene prigode.</p> <p>e-vrtić Suradnja na projektu e-vrtić. Digitalizacija materijala potrebnih za rad. Poboljšavanje znanja i korištenja informacijskih tehnologija u planiranju i provedbi rehabilitacijskog programa. Izrada elektroničke verzije e-dnevnika. Provedba: Rad na računalu.</p> <p>Završne aktivnosti Evaluacija i valorizacija obavljenih aktivnosti te priprema obrazaca potrebnih za narednu pedagošku godinu. Provedba: Pisanje godišnjeg izvješća, priprema nove dokumentacije radom na računalu.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Sat i pol po pojedinačnoj temi, osim e-materijala za internu upotrebu i e-mape čija izrada traje kontinuirano osam sati mjesечно od siječnja do lipnja, pojedinačne edukacije po potrebi i individualiziranog trajanja i izrada ljetopisa koja traje četiri sata.
Način vrednovanja	Godišnje izvješće.

5. Projekti

5.1. Glazbeno-scenske aktivnosti unutar ustanove

Naziv programa	Glazbeno- scenske aktivnosti unutar ustanove
Namjena programa	<p>Poticanje prirodne potrebe djeteta za kretanjem, pjevanjem i plesom.</p> <p>Razvijanje slušanja te poticanje pravilne produkcije te korekcije govora sa svim njegovim strukturalnim faktorima kroz razne igre s pravilima.</p> <p>Stvaranje kratkih glazbeno-plesno-scenskih cjelina s kojima djeca sudjeluju na internim priredbama i proslavama u našem vrtiću tijekom cijele pedagoške godine.</p> <p>Poticanje afektivnosti djeteta.</p> <p>Njegovanje umjetničkog izraza te kreativno izražavanje djece kroz dramske, glazbene i plesne aktivnosti.</p> <p>Stvaranje dragocjenih iskustava i uspomena.</p> <p>Povezivanje u međusobnoj suradnji.</p> <p>Snažno djelovanje na podizanje samopouzdanja.</p>
Nositelji programa	Fonetski muzičari i ritmičari: Tara Jelovac, Nataša Klarić Bonacci, Dijana Merey Sarajlija, Dubravka Mišetić, Lana Vlah.
Način ostvarivanja programa	<p>Udruživanje postupaka i aktivnosti fonetskih ritmova.</p> <p>Odabir tema i aktivnosti kroz pedagošku godinu.</p> <p>Provodenje priprema i proba u suradnji s voditeljicom vrtića te grupnim i individualnim rehabilitatorima (kreiranje točke, odabir i prilagodba teksta, glazbe, skupine, stvaranje koreografije itd.)</p> <p>Realizacija priredbe.</p> <p>Razgovor s djecom o emocionalnom doživljaju sudionika i gledatelja. Ponavljanje aktivnosti kroz sve rehabilitacijske postupke (dramatizacija, upoznavanje okoline, likovni izraz itd.)</p>

Vremenik aktivnosti programa	<p>Rujan: Dan jeseni.</p> <p>Listopad: Dani kruha.</p> <p>Studen: Pripreme za doček Svetog Nikole i Krampusa.</p> <p>Prosinac: Božićna priredba.</p> <p>Siječanj: Zimske radosti.</p> <p>Veljača: Maskenbal</p> <p>Ožujak: Buđenje prirode.</p> <p>Travanj: Uskrs, Dan planeta Zemlje.</p> <p>Svibanj: Dani Poliklinike SUVAG.</p> <p>Lipanj: Završne priredbe i druženja s roditeljima po skupinama na kraju pedagoške godine u vrtiću Poliklinike SUVAG.</p>
Način vrednovanja	<p>Praćenje napredovanja svakog djeteta.</p> <p>Poticanje motiviranosti djece za aktivnim sudjelovanjem u stvaranju umjetničkog izraza.</p> <p>Procjena zadovoljstva djece pripremanjem i sudjelovanjem na prigodnim priredbama u vrtiću.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

5.2. Glazbeno – scenski nastupi izvan ustanove

Naziv programa	Glazbeno- scenski nastupi izvan ustanove
Namjena programa	<p>Poticanje prirodne potrebe djeteta za kretanjem, pjevanjem i plesom.</p> <p>Razvijanje slušanja te poticanje pravilne produkcije te korekcije govora sa svim njegovim strukturalnim faktorima kroz razne igre s pravilima.</p> <p>Stvaranje kratkih glazbeno-plesno-scenskih cjelina s kojima djeca sudjeluju izvan vrtića sudjelujući u raznim manifestacijama našega grada.</p> <p>Poticanje afektivnosti djeteta.</p> <p>Njegovanje umjetničkog izraza, te kreativno izražavanje djece kroz dramske, glazbene i plesne aktivnosti.</p> <p>Stvaranje dragocjenih iskustava i uspomena.</p> <p>Povezivanje u međusobnoj suradnji i snažno djelovanje na podizanje samopouzdanja.</p>
Nositelji programa	Fonetski muzičari i ritmičari: Tara Jelovac, Nataša Klarić Bonacci, Dijana Merey Sarajlija, Dubravka Mišetić, Lana Vlah.
Način ostvarivanja programa	<p>Udruživanje postupaka i aktivnosti fonetskih ritmova.</p> <p>Odabir tema i aktivnosti javnih nastupa.</p> <p>Provodenje priprema i proba u suradnji s voditeljicom vrtića te rehabilitatorima (kreiranje točke, odabir i prilagodba teksta, glazbe, skupine, stvaranje koreografije itd.).</p> <p>Realizacija javnog nastupa.</p> <p>Razgovor s djecom i roditeljima o emocionalnom doživljaju sudionika i gledatelja.</p> <p>Ponavljanje aktivnosti u vrtiću Poliklinike SUVAG kroz dramatizaciju, upoznavanje okoline, likovni izraz itd.</p>
Vremenik aktivnosti programa	<p>Studen: Dani „URIHO-a“.</p> <p>Prosinac: „Festival malih plesnih formi“ u organizaciji udruge „Ples i dijete“ - daCi,</p> <p>„Advent u Zagrebu“</p> <p>Siječanj: posjet glazbenoj školi „Pavao Markovac“</p> <p>Ožujak: sudjelovanje u projektu „Darujmo djeci kazalište“</p> <p>Dan planete Zemlje,</p> <p>Međunarodni dan plesa</p>

	<p>Svibanj: Međunarodni dan obitelji „Festival jednakih mogućnosti“. Dani Poliklinike SUVAG-nastupi djece povodom obilježavanja 59 godina rada Poliklinike SUVAG</p> <p>Lipanj: Završne priredbe i druženja s roditeljima po skupinama na kraju pedagoške godine izvan vrtića Poliklinike SUVAG.</p>
Način vrednovanja	<p>Praćenje napredovanja svakog djeteta.</p> <p>Poticanje motiviranosti djece za aktivnim sudjelovanjem u stvaranju umjetničkog izraza.</p> <p>Osnaživanje povjerenja među partnerima - ostalim sudionicima zajedničke aktivnosti.</p> <p>Stjecanje samopouzdanja potrebnog za nastup pred publikom izvan ustanove.</p> <p>Procjena zadovoljstva djece i roditelja pripremanjem i sudjelovanjem u javnim nastupima na raznim manifestacijama našega grada.</p> <p>Godišnje izvješće.</p>

5.3. Psihodramске grupe za djecu

Naziv programa	Psihodrama
Namjena programa	Za djecu iznad 5 godina sa sljedećim poteškoćama: anksiozni poremećaji zbog straha od odvajanja, različiti strahovi, poteškoće prilagodbe na vrtićku sredinu, psihosomatski poremećaji, povlačenje i socijalna isključenost, obitelji sa psihosocijalnim teškoćama. Simbolično izražavanje tijekom igre djeci daje slobodu da bez prinude, za njih razumljiv način, formuliraju osobne teškoće, odnosno, da tijekom igre „isprobaju“ nova rješenja. Dječja grupa i zajednički doživljaji tijekom igre nadoknađuju ili dopunjavaju lošu ili pogrešnu socijalizaciju.
Nositelji programa	Iva Tadić
Način ostvarivanja programa	Inicijalni razgovor s roditeljima i sklapanje „terapijskog ugovora“. Prvi susret s djecom uključenom u psihodramsku grupu. Dva ciklusa od 15 tjednih susreta na kojima će djeca, zajedno s dvoje voditeljem, proći kroz različite psihodramске tehnike. Na radionicama terapeuti s djecom crtaju, diskutiraju, smišljaju priče, oblače kostime i zajednički odigravaju smišljene scenarije priča.
Vremenik aktivnosti programa	Jednom tjedno, od listopada 2019. do svibnja 2020. godine.
Način vrednovanja	Praćenje djetetova razvoja od strane terapeuta, roditelja i rehabilitatora. Pisanje završnog izvješća za svako dijete uključeno u radionice.

5.4. Grupa podrške za roditelje djece zahtjevnih razvojnih potreba

Naziv programa	Grupa podrške za roditelje djece zahtjevnih razvojnih potreba
Namjena programa	Omogućiti podršku roditeljima u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti.
Nositelji programa	Iva Tadić, roditelji djece korisnika programa.
Način ostvarivanja programa	Sadržaj sastanaka dogovaraju voditelj i roditelji i provode se putem: - usmenih izlaganja djelatnika - razgovora - individualnog rada - rada u paru - rada u malim grupama - aktivnosti opuštanja.
Vremenik aktivnosti programa	Jednom mjesечно tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisane evaluacije. Pisanje završnog izvješća.

5.5. Trening s agresivnom djecom

Naziv programa	Trening s agresivnom djecom
Namjena programa	Identifikacija djece koja pokazuju agresivna ponašanja i uključivanje u trening orijentiran na terapiju ponašanja, kojemu je cilj nestanak agresivnih ponašanja kod djeteta.
Nositelji programa	Iva Tadić.
Način ostvarivanja programa	Identifikacija djece koja pokazuju agresivna ponašanja. Provođenje terapijskog treninga u grupnom i individualnom obliku. Savjetovanje roditelja i rehabilitatora.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Objektivni pokazatelji napretka djeteta u određenom području. Evaluacijski lističi za samo-vrednovanje provoditelja programa. Pisanje završnog izvješća.

5.6. Verbotonalni tablet

Naziv programa	Verbotonalni tablet
Namjena programa	Razvoj didaktičkih sredstava za poticanje cjelokupnog razvoja koje bi dijete samostalno koristilo u igri, a kao zamjena za elektroničke uređaje.
Nositelji programa	Iva Tadić, voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	Osmišljavanje didaktičkih sredstava na zajedničkim sastancima. Izrada didaktičkih sredstava na zajedničkim sastancima i individualno. Opremanje malih paketa u obliku tableta izrađenim didaktičkim sredstvima. Poklanjanje „Verbotonalnih tableta“ djeci korisnicima programa u sklopu preventivnog programa Dva dana bez ekrana u sljedećoj pedagoškoj godini.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

5.7. e-vrtić

Naziv programa	e-vrtić
Namjena programa	Poboljšati funkcioniranje Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG razvojem i implementacijom raznih tehnoloških rješenja.
Nositelji programa	Iva Tadić, voditelji skupina.
Način ostvarivanja programa	<p>Edukacija voditelja skupina u području korištenja informacijskih tehnologija koje su im potrebne za rad.</p> <p>Povećana razina korištenja informacijske tehnologije za komunikaciju (npr. slanje obavijesti na službene e-mail adrese djelatnika).</p> <p>Korištenje programa Microsoft Outlook za elektroničku poštu i kalendar događanja.</p> <p>Digitalizacija i pohranjivanje u zajedničkoj mapi na oblaku materijala za rad, dokumenata i obrazaca.</p> <p>Osmišljavanje i izrada e-dnevnika.</p> <p>Suradnja s dodatnom aktivnosti Dokumentiranje.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6. PREVENTIVNI PROGRAMI

6.1. Preventivni program Danas jedem dugu

Naziv programa	Danas jedem dugu
Namjena programa	Kod roditelja i djece osvijestiti važnost pravilne, kvalitetne i raznovrsne prehrane, kojom se štiti zdravlje djece, potiče njihov optimalni rast i razvoj i pridonosi stjecanju pozitivnih prehrambenih navika od najranije životne dobi.
Nositelji programa	Jelena Karačić, Tea Sladić, Iva Tadić.
Način ostvarivanja programa	Uređivanje panoa relevantnim informacijama o važnosti zdrave prehrane i predstavljanje programa. Održavanje radionice za voditelje skupina na kojoj će biti predstavljen program Danas jedem dugu te podijeljeni materijali za provedbu programa. Roditelji i djeca će provesti program tijekom jednog vikenda tako da će tijekom vikenda konzumirati namirnice u svim bojama duge. Predavanje za roditelje o važnosti zdrave prehrane.
Vremenik aktivnosti programa	proljeće, 2020.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.2. Preventivni program Dva dana bez ekrana

Naziv programa	Dva dana bez ekrana
Namjena programa	Osvijestiti kod roditelja negativan utjecaj medija i različitih ekrana na razvoj djeteta. Pridonijeti drugačijem korištenju ekrana kod djece i roditelja. Poticati kritički stav i promišljanje o korištenju ekrana kod djece i roditelja. Poticati druge mogućnosti organizacije slobodnog vremena djece i roditelja.
Nositelji programa	Jelena Karačić, Tea Sladić, Iva Tadić.
Način ostvarivanja programa	Uređivanje panoa relevantnim informacijama o negativnom utjecaju ekrana i predstavljanje programa. Održavanje radionice za rehabilitatore na kojoj će biti predstavljen program te podijeljeni materijali za provedbu programa. Roditelji i djeca će provesti program tijekom jednog vikenda tako da svoje slobodno vrijeme organiziraju bez televizije, računala, tableta, mobitela... Predavanje za roditelje o štetnosti ekrana za razvoj djeteta.
Vremenik aktivnosti programa	Jesen, 2019.
Način vrednovanja	Pisanje završnog izvješća.

6.3. Preventivni program Igrajući se rastemo zajedno

Naziv programa	Igrajući se rastemo zajedno
Namjena programa	Razvoj igre kod djece korisnika programa u svrhu poticanja cijelokupnog razvoja.
Nositelji programa	Iva Tadić
Način ostvarivanja programa	Promatranje dječje igre u svrhu evaluacije i određivanja razine razvoja igre kod svakog pojedinog djeteta. Osmišljavanje i razvoj strategije za poticanje razvoja igre na više razine za pojedino dijete i za skupinu. Implementacija strategija za razvoj igre u suradnji s voditeljima skupina u Centru za razvoj igre.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	Evaluacijski lističi o napretku razvoja igre za svako pojedino dijete uključeno u program. Pisanje godišnjeg izvješća.

6.4. Preventivni program za nadarenu i/ili talentiranu djecu Profesor Baltazar

Naziv programa	Profesor Baltazar
Namjena programa	Identificirati djecu, koja su darovita ili talentirana u nekom području te razvijati djetetove potencijale u tom području.
Nositelji programa	Iva Tadić
Način ostvarivanja programa	<p>Identifikacija darovite /talentirane djece kroz objektivna psihologiska testiranja.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz radionicu izrade maketa u suradnji sa studentima Fakulteta strojarstva i brodogradnje iz Zagreba.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz radionicu izvođenja eksperimenata u suradnji sa studentima Prirodoslovno matematičkog fakulteta u Zagrebu.</p> <p>Razvijanje djetetovih potencijala kroz posjet raznim institucijama koje pružaju aktivnosti za kognitivni razvoj djeteta.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Proljeće 2020. godine.
Način vrednovanja	<p>Objektivni pokazatelji napretka djeteta u određenom području.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

6.5. Preventivni program za povećanje spremnosti za školu Na korak do škole

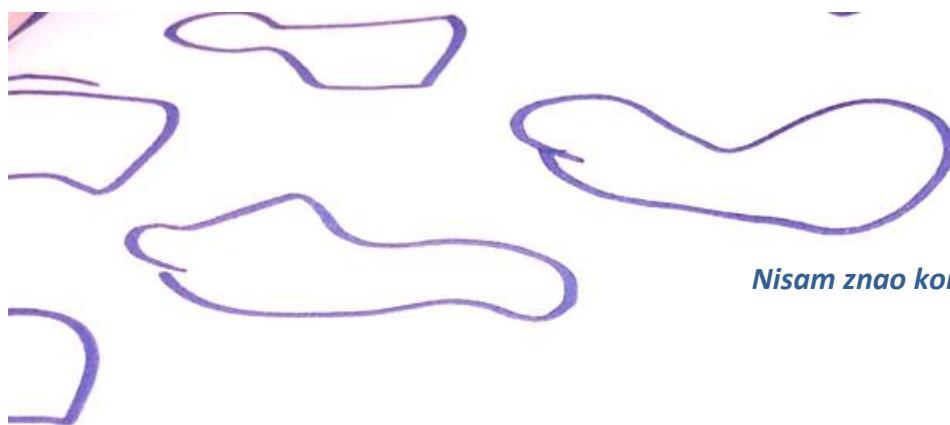
Naziv programa	Na korak do škole
Namjena programa	Za djecu školske obveznike i njihove roditelje Prikazati roditeljima i djeci različite aktivnosti podijeljene po razvojnim područjima (socio-emocionalno, spoznajno, motorika, govorno-jezično) kako bi roditelji dobili uvid u same aktivnosti/igre koje mogu provoditi sa svojim djetetom i na zabavan način razvijati područja u kojima je dijete potrebno dodatno poticati.
Nositelji programa	Ivana Ištvanfi, Ana-Marija Martinović, Tea Sladić.
Način ostvarivanja programa	Interaktivna radionica za roditelje i djecu.
Vremenik aktivnosti programa	Proljeće 2020.
Način vrednovanja	Evaluacijski lističi za roditelje. Pisanje završnog izvješća.

6.6. Preventivni program Rastimo zajedno Plus

Naziv programa	Rastimo zajedno Plus
Namjena programa	<p>Glavni cilj programa radionica jest stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojem roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo • upoznaju sebe bolje kao roditelja • prepoznaju učinkovite načine kako se nositi s dodatnim opterećenjima pod kojima žive • kao i načine na koje se odnose prema svom djetetu te • doznavaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu <p>Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima:</p> <ul style="list-style-type: none"> • o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i • o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).
Nositelji programa	Tea Sladić, Iva Tadić.
Način ostvarivanja programa	Interaktivne i edukativne radionice za roditelje, koje će voditi psiholozi.
Vremenik aktivnosti programa	Tijekom pedagoške godine 2019./2020.
Način vrednovanja	<p>Evaluacijski lističi za roditelje.</p> <p>Pisanje završnog izvješća.</p>

6.7. Preventivni program Volontiranje

Naziv programa	Volontiranje
Namjena programa	<p>Prevencija razvijanja socijalno nepoželjnih ponašanja i teškoća u socijalizaciji djece s teškoćama.</p> <p>Osigurati djeci s posebnim potrebama podršku i pomoć u svakodnevnim rutinama i aktivnostima te u razvijanju socijalnih vještina.</p> <p>Pružiti pomoć voditeljima skupina u realizaciji kompleksnog rehabilitacijskog postupka</p>
Nositelji programa	Voditelji skupina/djeteta, kojima je potrebna dodatna podrška.
Način ostvarivanja programa	<p>U suradnji s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom, studenti će volontirati u skupinama Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG.</p> <p>Studenti će se uključivati u rad s djecom i pomagati voditelju skupine u realizaciji kompleksnog rehabilitacijskog postupka, s obzirom na specifične potrebe pojedinog djeteta.</p> <p>U program će biti uključeno do 10 studenata (5 u zimskom i 5 u ljetnom semestru).</p> <p>Volonteri će boraviti u skupinama minimalno 20 sati.</p>
Vremenik aktivnosti programa	Volonteri će boraviti u skupinama tijekom cijele pedagoške godine.
Način vrednovanja	<p>Izrada završnog izvješća.</p> <p>Ispunjavanje volonterske knjižice.</p>

*Nisam znao kornjaču nacrtati, kad mi je mama
rekla.*

Crtao sam puno doma, ali nisam znao.

Onda su me tu upisali.

Ivan S. 6. god.

Imam doma baku Miciku.

Oho, a imaš i dedu?

Nemam, al ću imati dedu kad ja budem baka.

Hana B. 6. god.

Rehabilitacijsko-edukacijsko vijeće na svojoj sjednici, održanoj 25. rujna 2019. godine, utvrdilo je Kurikulum Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG za 2019./2020. pedagošku godinu te ga je Upravno vijeće usvojilo na 26. sjednici, održanoj dana 27. rujna 2019. godine.

Kurikulum je objavljen na oglasnoj ploči Poliklinike SUVAG dana 30. rujna 2019. godine, a stupio je na snagu danom objave.

KLASA: 510-08/19-04/1

UR.BROJ: 262-04-2019-

Zagreb, 27. rujna 2019.

---

mr. sc. Miro Laco, prof.

Predsjednik Upravnog vijeća
Poliklinike SUVAG

Dječji vrtić Poliklinike SUVAG

Kurikulum

2019./2020.

Rehabilitacijsko-edukacijsko vijeće na svojoj sjednici, održanoj 25. rujna 2019. godine, utvrdilo je Kurikulum Dječjeg vrtića Poliklinike SUVAG za 2019./2020. pedagošku godinu te ga je Upravno vijeće usvojilo na 26. sjednici, održanoj dana 27. rujna 2019. godine.

Kurikulum je objavljen na oglasnoj ploči Poliklinike SUVAG dana 30. rujna 2019. godine, a stupio je na snagu danom objave.

KLASA: 510-08/19-04/1

UR.BROJ: 262-04-2019-345

Zagreb, 27. rujna 2019.

mr. sc. Miro Laco, prof.

Predsjednik Upravnog vijeća
Poliklinike SUVAG